

Wasama

Lakkolaiset vaativat: **EDUSTUKSEMME TURVATTAVA TEOLLISUUDEN YRITYKSISSÄ!** 4

**KUNNIAJÄSENUMME
MATTI AHDE ON POISSA**

**LÄHIHOITAJA NINA HONKAMÄESTÄ
TULEKIN SÄHKÖASENTAJA**

**RELACOMIN RANKKA LOPPU
LUOTTAMUSMIES VIHAVAISEN SILMIN**

ME MENEMME TAAS 25.–26.4.2020!

SÄHKÖLIITON JÄSENRISTEILY

AIKATAULU

lauantai 25.4.2020

17.30 laivaannousu Länsiterminaali 1, Helsinki

18.30 Silja Europa lähtee Tallinnaan

18.30–20.00 Sähköliiton yksityistilaisuus Ocean Clubissa

20.30 buffet-illallinen Grande Buffet -ravintolassa

Yömyöhään verkostoitumista kuten vain sähköammattilaiset osaavat

sunnuntai 26.4.2020

8.00–12.00 mahdollisuus poistua laivasta ja käydä Tallinnassa

12.30 Silja Europa lähtee Helsinkiin

16.00 laiva palaa Helsinkiin

MATKAN HINTA

- A-hyttiluokassa 115 €/hytti (1–4 hlöä)
- B-hyttiluokassa 90 €/hytti (1–4 hlöä)
- B2-hyttiluokassa 70 €/hytti (1–2 hlöä, kerrosvuode)
- C-hyttiluokassa 65 €/hytti (1–4 hlöä)

Sähköliitto vastaa risteilyn kaikille suunnatusta yhteisestä ohjelmasta ja sen kustannuksista sekä lauantain illallisesta. Osastot voivat omilla päätöksillään osallistua jäsentensä kulujen kattamiseen.

Risteily on ensisijaisesti tarkoitettu sopimusajajäsenille, mutta oppilas- ja eläkeläisjäsenet pääsevät varaamaan ylitse jääviä paikkoja.

Vastuullinen matkanjärjestäjä: CWT Meetings & Events

VARAA HYTTISI:

www.lyyti.in/risteily_9957

Ilmoita varaamisen yhteydessä jokaisen samassa hytissä matkustavan nimi, syntymäaika ja Sähköliiton jäsennumero. Samalla voit varata myös lisäruokailut (aamiainen ja lounas). Laskun saat varauksessa ilmoittamaasi sähköpostiosoitteeseen.

Huomaathan, että laskun maksamatta jättäminen ei ole varauksen peruutus.

Luottamushenkilö, jos jatkat pe-la luottamushenkilöseminaarista jäsenristeilylle, ilmoittaudu sähköpostiisi saamasi linkin kautta.

Sähköliiton
yksityistilaisuudessa
yksi mies, yksi kassi
ja kymmenittäin
hahmoja

NikoLa

Starlight-lavalla

ELASTINEN!

VASAMA 1/2020

Kannen kuvassa puheenjohtaja Sauli Vääntti Hyvinkään lakkokokouksessa. Kuva: Minna Järvenpää

Julkaisija:
Sähköalojen ammattiliitto ry
Elbranschernas
fackförbund rf.
Postiosoite: PL 747
33101 Tampere
Sähköpostiosoite:
vasamalehti@sahkoliitto.fi
etunimi.sukunimi@sahkoliitto.fi
Päätoimittaja: Sauli Vääntti
Vastaava toimittaja: Riitta Kallio
Toimittaja: Minna Järvenpää
Ulkoasu ja taitto: Jari Mattila

Palkansaaajalehdet –
Löntagartidningar
PALE ry:n jäsen

Noudatamme Julkisen sanan
neuvoston määrittelemää hyvää
journalistista tapaa.

Painopaikka:
Sata-Pirkan Painotalo, Pori.

Ilmoitushinnat tekstisivulla:
Mustavalko
2,25 €/pmm
Neliväri-ilmoitukset
3,00 €/pmm
Työpaikkailmoitukset ja
ammattiosastot -50 %
Mainostoimistoalennus -15 %

Ilmoitusmyynti:
Ekamedia
Puhelin: 044 344 4414
emmi.kallio@ekamedia.net

Osastot toimivat -ilmoitukset:
lähetä osoitteeseen
www.sahkoliitto.fi/ammattiosastot/
osastot-toimivat

Lehden tilaushinta:
30 €/vsk kotimaa
40 €/vsk ulkomaat

vasama

SÄHKÖALOJEN
AMMATTILIITON
JÄSENLEHTI.
Perustettu 1957
Lehti ilmestyy
10 kertaa vuodessa.
Seuraava Vasama ilmestyy
20.2.2020
Aineistot 10.2. mennessä.

Työsuhde- ja työehtosopimusasiat:
puh. 03 252 0700
Järjestämis- ja järjestötyö:
puh. 03 252 0600

Mistä kumpuaa väite lakon laittomuudesta ja sopimishaluttomuudesta?

Teknoliateollisuus ry on voimassa olevan lakkomme aikana väittänyt sitä laittomaksi ja vaatinut sen lopettamista vahingonkorvausten uhalla. Kannattaa muistaa, että Sähköliiton jäseniä ei koske Teollisuusliiton ja Teknoliateollisuuden työehtosopimukseen perustuva työrauhavelvollisuus. Lakkomme toteuttamistapa on laillinen, ja siitä on ilmoitettu osapuolille kahden viikon ilmoitusaikaa noudattaen.

Valtakunnansovittelijalle annetun lainmukaisen ilmoituksen mukaan lakkomme tarkoitus on turvata liiton sähköalan työntekijöiden edustus ja asema teollisuuden yrityksissä. Länsimaisessa demokratiassa työtaisteluvapaus on olennainen osa oikeusvaltiota. Työtaistelun tavoitteena on painostuskeinoin saada jäsenillemme edustus ja asema Teknoliateollisuuden jäsenyrityksissä. Tavoitteemme on normaalia työmarkkinoiden edunvalvontaa.

Sähköliiton lakko ei ole hyvän tavan tai oikeusjärjestyksen vastainen. Työnantajaliiton väitteissä esiintyvä ”yleinen työrauhavelvollisuus” on keinotekoinen käsite, jolla ei ole mitään laillista perustaa, koska Suomen laki ei tällaista velvollisuutta tunne. Sähköliitto ja sen jäsenistö tavoittele-

vat teollisuuden työpaikoille neuvottelu-oikeutta, joka on keskeisin osa kansainvälisesti hyväksytyjä ammattiyhdistysoikeuksia.

PAIKALLISISSA SOPIMUKSISSA SÄHKÖLIITON TULEE OLLA SOPIJAOSAPUOLI

Monet lakon piirissä olevista Teknoliateollisuuden jäsenyrityksistä haluaisivat sopia Sähköliiton kanssa teollisuuden sähköalan työntekijöiden asemasta ja edustuksesta, jotta työpaikoilla päästäisiin palaamaan normaaliin arkeen ja työt jatkuisivat. Mikä siis jarruttaa yritysten sopimisen halua? Ei voi välttyä ajatukselta, että yrityksiä on kielletty tekemästä sopimuksia suoraan Sähköliiton kanssa ja että niille koltuisi muuten harmia sopimuksia vastustavien taholta.

Sähköliitto ja sen jäsenistö edellyttävät, että riitaan saadaan kestävä ratkaisu. Paikallisissa ratkaisuissa Sähköliiton tulee olla sopijaosapuolena jäseniään edustamassa. Riidassa on kyse siitä, että Sähköliitto ja sen jäsenet vaativat omaa luottamusmiestä vastaavaa edustajaa Teknoliateollisuuden jäsenyrityksiin. Teknoliateollisuuden ja Teollisuusliiton mielestä vaatimus on juridisesti mahdoton.

Teknoliateollisuuden on tur-

ha väittää, että osapuolten välisellä sopimuksella rikottaisiin rinnakkaissopimuskieltoa. Työmarkkinoilla laajasti arvostetun työtuomioistuimen entisen presidentin **Jorma Saloheimon** kirjoittamassa työ- ja virkaehtosopimus-oikeuden kirjassa todetaan, että sopijaosapuolet voivat tehdä keskenään sopimuksen, joka ei ole työehtosopimus, jos sopijaosapuolten tarkoituksena ei ole ollut sitä sellaiseksi laatia.

TOISEN LAKON MURTAMINEN EI KUULU AY-LIIKKEESEEN

Sähköliitto pitää ikävänä asiana, että Teollisuusliitto ja Teknoliateollisuus ovat yhdessä lähteneet toden teolla murtamaan Sähköliiton Teknoliateollisuus ry:n jäsenyrityksiin asettamaa laillista lakkoa. Yksittäisillä työpaikoilla sähköliittolaisten lailliseen lakko-oikeuteen on yritetty puuttua uhkailun ja pelottelun keinoin. On väläytelty jopa toimintojen ulkoistamista, lopettamista sekä irtisanomisia.

Yrityksiä on kehoitettu tekemään Teollisuusliiton pääluottamusmiesten kanssa paikallisia sopimuksia Sähköliiton jäsenten edustajasta ja asemasta. Osa sopimuksista on Sähköliiton ja sen jäsenten näkökulmasta täydellisiä floppeja, joilla meneillään

oleva työriita ei tule päättymään. Työnantajan voisi olettaakin yrittävän härskisti murtaa lakkoa, mutta kuuluuko tuonkaltainen toiminta ammattiyhdistysliikkeen periaatteisiin? Ei todellakaan.

Hankalaa on ollut muillakin liitoilla saada työehtosopimusratkaisuja aikaiseksi meneillään olevalla työmarkkinakerroksella. Paperiliitto ja Teollisuusliitto ovat ilmoittaneet tammikuun loppupuolella alkavista kahden viikon työneisauksista, jotka koskevat paperiteollisuutta, mekaanista metsäteollisuutta ja kemianteollisuutta. Sähköliiton jäsenet paperi- ja puumassateollisuudessa, mekaanisessa metsäteollisuudessa sekä kumi- ja kemianteollisuuden sopimusaloilla osallistuvat edellä mainittuihin lakkoihin tukilakkojen muodossa.

Mukavaa sydäntalven jatkoa!

HANNU LUUKKONEN
varapuheenjohtaja

Aloitamme tässä Vasamassa Kellon ympäri -nimisen juttusarjan, jossa seurataan haastateltavan päivän kulkua aamun ensimmäisistä hetkistä illan viimeisiin. Kaikki, mitä siinä välissä tapahtuu, kertoo ihmisestä paljon. Sarjan aloittaa automaatioasentaja Petri Penttilä Kokkolasta. Hänestä selviää muun muassa, että aamun ja aamupäivän aikana teetä kuluu jo kottuullinen määrä. Jos aika olisi toinen, olisimme saaneet lukea hänen työpäivästään sinkkitehtaalla. Nyt pääsemme kuitenkin tutustumaan lakkovahdin päivään. Lue lisää sivulta 10.

- 4 **Lakkoputki laajeni**
- 6 **Vähältä piti Tikkurilassa**
- 7 **Jäsenmaksu laski**
- 8 **Älyvaatteet tulevat**
- 9 **Työväen Musiikkitapahtuma**
- 10 **Kellon ympäri: Petri Penttilä**
- 11 **Volttipäiville Helsinkiin**
- 12 **Relacomin konkurssi yllätti**
- 14 **Hoitoalalta sähköriiksi**
- 15 **Jäsenpalvelut**
- 16 **Kärkimies-kolumni**
- 17 **Työttömyyskassa**
- 18 **Kurssit**
- 20 **Osastot toimivat**
- 21 **Lukijan ääni**
- 22 **Elledningen**

Infotilaisuudet starttasivat Hyvinkäältä viime vuoden toiseksi viimeisenä päivänä (kannen kuva). Hyvinkäällä järjestettiin toinenkin tilaisuus, jossa Sähköliiton varapuheenjohtaja **Hannu Luukkonen** kävi lävitse lakon kulkua.

SÄHKÖLIITON INFOTILAISUUKSISTA

Yhteishenkeä ja vertaistukea

■ TEKSTI: MINNA JÄRVENPÄÄ ■ KUVAT: JUHA JUMISKO, JARI OLLILA, TAPIO HEIKKINEN JA MIKA SARJA

Tornio yli 70, Raahe yli 70, Hyvinkää yli 50, Hämeenlinna melkein 40, Kokkola vajaa 30... Tällaisia olivat osallistujasaldot Sähköliiton teollisuuden lakossa oleville jäsenilleen alkuvuonna järjestämissä infotilaisuuksissa ympäri maata.

Tilaisuuksissa Sähköliiton asiantuntijat kumosivat julkisuudessa liikkuneita, lähinnä Teknologiateollisuus ry:n esittämiä väitteitä ja vastasivat lakossa olijoiden kysymyksiin. Lakkolaisten kanta oli, että kiistassa ei anneta periksi.

4 X KUMOTTU VÄITTÄMÄ

Väite 1.

Sähköliiton lakko on järjestöpoliittinen

Ja näin se kumoutuu: Sähköliiton jäsenet tahtovat puolustaa oikeuksiaan ja ansiotasoaan teollisuudessa, ja liitto puolustaa tässä jäseniään.

Teknologiateollisuus ry sen si-

jaan tekee järjestöpolitiikkaa. Se jätti vuonna 2017 neuvottelematta työehtosopimuksen Sähköliiton kanssa ja siirsi sähköasentajien palkkaukseen liittyvät erityisehdot Teollisuusliiton kanssa vihreään kirjaan. Teknologiateollisuus yrittää heikentää Sähköliiton roolia muillakin liiton sopimusaloilla vaatimalla muiden työehtosopimusten yleisistovuuden mitätöintiä.

Väite 2.

Sähköliitto vaati omaa työehtosopimusta ja katkaisi neuvottelut

Ja näin se kumoutuu: Sähköliitto on esittänyt Teknologiateollisuus ry:n ja Teollisuusliitto ry:n kanssa käydyissä neuvotteluissa useita erilaisia vaihtoehtoja asian ratkaisemiseksi, viimeisimmäksi sopimusta, jolla sovittaisiin luottamusjärjestelmästä tai vastaavasta Sähköliiton jäsenille.

Esitys ei kelvannut Teknologiateollisuudelle, joka totesi neuvottelut päätyneiksi eli katkaisi neuvottelut.

Väite 3.

Lainsäädäntö estää Sähköliiton esittämän ratkaisumallin

Ja näin se kumoutuu: Mikään laki ei estä osapuolia sopimasta asioista keskenään ilman, että rinnakkaissovimuskieltoa rikotaan.

Jos on halua sopia, ratkaisu löytyy nopeasti ja yritykset pääsevät palaamaan normaaliin tilanteeseen. Teknologiateollisuus vain piiloutuu juridisuusväittämänsä taakse.

Väite 4.

Sähköliiton lakko on laitton

Ja näin se kumoutuu: Tämä tuulesta temmattu väite on epätoivoinen yritys murtaa työtaistelu. Sähköliitto on hankkinut asiantuntijalausuntoja näkemyksensä tueksi.

3 X VASTATTU KYSYMYS

Kysymys 1.

Miksi ratkaisua sähköalan työntekijöiden asemaan ja edustukseen teollisuuden työpaikoilla ei ole löytynyt?

Sähköliitto on kahden vuoden ajan yrittänyt löytää ratkaisua neuvotteleutse. Teknologiateollisuus ry ei jääräpäisesti ole halunnut neuvotella mistään.

Sähköliitto haluaa teollisuudessa työskenteleville jäsenilleen oman luottamusjärjestelmän tai vastaavan, koska vain se takaa heidän ansiotasonsa ja -kehityksensä. Tämä malli on täysin kustannusvaihtokukseton.

Kysymys 2.

Mitä kuuluu sovittelurintamalle?

Valtakunnansovittelija kutsui vihdoin Sähköliiton ja Teknologiateollisuus ry:n sovitteluun maanantaik-

si 27. tammikuuta. Edellisestä sovittelusta on silloin kulunut tasan kaksi kuukautta.

Suomessa työmarkkinoilla on sovittelupakko, kun riidan osapuoli sovittelua pyytää. Sähköliitto on esittänyt sovittelupyynnön jo vuoden alussa.

Kysymys 3.

Milloin lakko loppuu?

Monet lakon piirissä olevat yritykset haluaisivat sopia suoraan Sähköliiton kanssa ja palata normaalitilanteeseen. Konkreettista sopimista kuitenkin tuntuu jarruttavan jokin. Väistämättä tulee käsitys, että yrityksiä on kielletty tekemästä sopimuksia suoraan Sähköliiton kanssa.

Liiton edellytys on, että kestävä ratkaisu asiaan syntyy vain, jos se on sopijaosapuolena. ■

Raahessa.

Kokkolassa.

Hämeenlinnassa.

Torniossa.

Turussa.

SÄHKÖLIITTO TEKI KANTELUN SOVITTELIJAN TOIMINNASTA

Sähköliitto on tehnyt oikeuskanslerille kantelun valtakunnansovittelija **Vuokko Piekkalan** virkatehtävien hoitamisesta teollisuuden sähköalan työntekijöiden asemaa ja edustusta koskevan työriidan sovittelussa.

Lakossa olevat jäsenet ovat esittäneet kantelun laatimista muun muassa heille järjestetyissä infotilaisuuksissa. Sähköliiton hallitus päätti tämän perusteella asiasta, ja kantelu lähetettiin 20. tammikuuta.

Kantelussaan Sähköliitto kyseenalaistaa valtakunnansovittelijan työ- ja elinkeinoministeriölle marraskuussa 2019 tekemän esityksen lainmukaisuuden. Ministeriö kielsi Teknologiateollisuus ry:n 12 jäsenyritykseen kohdistuvan lakon toimeenpanemisen kahdeksi viikoksi sovittelijan esityksestä. Kiellon perusteena oli se, että lakko kohdistuisi yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin tai vahingoittaisi huomattavasti yleistä etua.

Sovittelija ei liioin kutsunut riidan osapuolia sovitteluun, vaikka Sähköliitto esitti sovittelupyynnön 2. tammikuuta. Sovittelukutsu tuli vasta samana päivänä, jolloin liitto lähetti kantelun oikeuskanslerille, vähän lähettämisen jälkeen.

Kaikki kantelun perustelut nojaavat työriitojen sovittelusta annettuun lakiin kirjattuihin sovittelijan velvollisuuksiin.

Valtioneuvoston oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa, että viranomaiset noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Valtakunnansovittelijan tulee puoleettomana virkamiehenä sovittaa työriitoja ja edistää työntantajien ja palkansaajien välisiä suhteita. ■

TAPAHTUNUTTA JA TAPAHTUVAA TAMMIKUUSSA

2.1.

5. joulukuuta alkanut lakkojakso päättyi kello 22 ja uusi neljän viikon jakso alkaa välittömästi Teknologiateollisuus ry:n 12 jäsenyrityksessä.

Uutena työtaistelutoimena alkaa vuoronvaihdekielto Teknologiateollisuus ry:n 13 jäsenyrityksessä. Ylityökielto samoissa yrityksissä jatkuu.

Lakko laajenee kolmeen tehtaille energiaa tuottavaan voimalaitokseen varavoimalaitoksineen Kokkolassa, Torniossa ja Uudessakaupungissa sekä sähköverkon käytönvalvontaa tekevään yritykseen Torniossa.

Sähköliitto esittää valtakunnansovittelijalle sovittelupyynnön. Lain mukaan sovitteluun on ryhdyttävä, kun riidan osapuoli sitä pyytää.

15.1.

Sähköliiton hallitus jättää kolmannen lakkovaroituksen Teknologiateollisuus ry:lle. Neljän viikon lakon samoissa 12 yrityksessä on määrä jatkaa 30. tammikuuta kello 22 alkaen, katkotta edellisen lakon päättyessä.

20.1.

Sähköliitto tekee jäsentensä pyynnöstä ja hallituksensa päätöksellä kantelun oikeuskanslerille valtakunnansovittelijan toiminnasta teollisuuden sähköalan työntekijöiden lakon sovittelussa.

Valtakunnansovittelija esittää sovittelukutsun viikon päähen.

27.1.

Osapuolet tapaavat valtakunnansovittelijan toimistolla. Vasama lähti painoon edeltävän viikon lopulla, joten tietoa sovittelun tuloksista kannattaa hakea liiton nettisivuilta.

30.1.

Vasama 1/2020 ilmestyy. Mikäli osapuolet eivät ole päässeet sovintoon, kolmas neljän viikon lakkojakso alkaa kello 22. Lakon on määrä päättyä 27. helmikuuta kello 22. ■

Ahteen aika päättyi

Ministeri **Matti Ahde** on kuollut 20. joulukuuta. Eduskunnan puhemiehenä, SDP:n pitkäaikaisena kansanedustajana ja Veikkaus Oy:n toimitusjohtajana muistettu Ahde löytyy myös Sähköliiton jäsenrekisteristä harvinaisella kunniajäsenen statuksella. Kunniajäsenyys hänelle myönnettiin vuonna 1976, jolloin hän oli jo eduskuntaryhmän puheenjohtaja.

Koulutukseltaan Ahde oli sähköasentaja ja opiskeli lisää Työväen Akatemian kansankorkeakoulussa. Sähköasentajan työtä hän ehti

tehdä vain muutaman vuoden, sillä yhteiskunnalliset tehtävät veivät aktiivisen nuorukaisen mennessään.

Sähköliiton Vasama-jäsenlehteen neljä vuotta sitten tehdessä 70-vuotissyntymäpäivähaastattelussaan Matti Ahde muisteli jo 50 vuotta täyttäessään tunteneensa eläneensä sadan vuoden edestä. Tämä johtui siitä, että hän oli jo tuohon mennessä ehtinyt olla niin monessa mukana. Vuonna 2011 hän siirtyi eläkkeelle eduskunnasta ja pääsi nauttimaan enemmän

vapaa-ajasta, joka täyttyi muun muassa musiikki- ja urheiluharrastuksista.

Oulussa syntynyt Ahde olisi täyttänyt joulun aatonaattona 74 vuotta. Vajaat kaksi vuotta sitten hänellä todettiin vakava sairaus, joka lopulta vei hänet. Vielä joulukuussa hän jaksoi osallistua tasavallan presidentin itsenäisyyspäivän juhlan taanotolle, hauraana pyörätuolissa tosin.

Sähköliitto ottaa osaa kunniajäsenensä omaisten suruun.

VÄHÄLTÄ PITI — VANTAAN NOSTURITURMASSA OLISI VOINUT KÄYDÄ PALJON HUONOMMINKIN

Iso torninosturi romahti rakenteilla olevan kerrostalon päälle Vantaalla joulukuun 30. päivä. Pallas Rakennus Oy:n työmaalla sattunut vaaratilanne oli merkittävä, mutta kukaan ei tietävästi loukkaantunut turmassa ja vahingot jäivät materiaalisiksi. Onnettomuuden syytä selvitetään, ja torninosturimalli on toistaiseksi käyttökiellossa.

Vantaan Tikkurilassa kaatunut torninosturi rikkoi valmistumaisillaan olevan kuusikerroksisen asuin-kerrostalon ylintä kerrosta ja liiskasi työmaakoppeja, joita käytettiin taotilana. Onnekkain sattuman ansiosta esimerkiksi sähköasennuksia tehneet LSK Electrics Oy:n sähköasentajat pelastuivat täpärästi vasta vaaratilanteesta.

Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan kukaan ei loukkaantunut vakavasti turmassa, mutta mm. Rakennusliitto painotti, että vaaratilanne oli merkittävä. Liitto vaatikin välittömästi käyttökieltoa turmanos-

turimallille. Näin tapahtuikin.

Rakennusliiton tiedotteessa todettiin, että liitto edellyttää viranomaisilta nopeaa toimintaa onnettomuuden syiden selvittämiseksi. Liitto vaati myös, että kyseinen torninosturimalli asetetaan väliaikaiseen käyttökieltoon, kunnes on saatu täydellinen selvitys tapahtuneesta. Nosturimalli voidaan ottaa käyttöön uudestaan vasta luotettavien selvitysten jälkeen. Liitto muistuttaa myös, että Australiassa tapahtui hiljattain samankaltainen onnettomuus, jossa vastaava nosturi romahti.

KÄRKIMIEHEN KAUHUNHETKET

Tikkurilan kerrostalotyömaan ylintä kerrosta viimeistelleet LSK Electrics Oy:n sähköasentajat olivat menossa kahvitauolle onnettomuusaamuna kello 9.01, jolloin torninosturi kaatui. Rappukäytävää laskeutuneet miehet ehtivät täpärästi pois romahduksen alta ja toisaalta eivät eh-

KUVA: RIITTA KALLIO

Ulkopuolisen urakoitsijan onnettomuus-torninosturi on poistettu Tikkurilan työmaalta, jossa aloitellaan pystyttämään jo toista asuin-kerrostaloa.

tineet aivan normaaliin kahville liiskaantuvaan työmaakoppiinsa.

– Hyvää tuuria oli mukana, huonomminkin olisi voinut käydä, toteaa kärkimies **Ari Kuisma** iloisena.

– Ensimmäisenä tuli mieleen sii-

tä rytinästä, että lentokoneko putoi katolle, kun tässä lentokentän lähellä ollaan.

Kuisma ei ole huolissaan työturvallisuudestaan, vaikka olikin mukana ”läheltä piti” -tilanteessa.

– Salama ei iske kahdesti saman paikkaan, ja muutenhan meillä on työturvallisuus hyvällä mallilla, kuittaa onnettomuustalon vieressä toista asuin-kerrostalon sähköistystä aloitteleva kärkimies. ■

SÄHKÖN PÄIVÄ INNOSTI NUORIA

Tiedekeskus Heureka sähköistyi torstaina 23. tammikuuta, jolloin vietettiin pohjoismaista Sähkönpäivää. Tapahtuma järjestettiin yhdessä Sähköturvallisuuden edistämiskeskus STEK ry:n kanssa. Heureka edustan näyttävä valotaideteos oli esillä 23.–26.1.

Sähkönpäivänä tarjolla oli muun muassa tiede-esityksiä, VR-kokeimuksia sekä suuri autorata, johon tarvittava energia tuotettiin polku-

pyörällä. Työpajoissa saattoi rakentaa optisen lennättimen, tanssittaa robottikäsivarsia tai kokeilla erilaisilla komponenteilla, saako lampun syttymään. Sähkönäyttelyssä esiintyi Pepper-robotti. Dinosaurusten yllä välähtelivät salamat, Aivot narikasta! -näyttelyssä sähköiset hermoimpulssit kiisivät aivosolujen välillä ja planetaariossa esitettiin Elävä aurinko-elokuva.

STEK oli kutsunut Heurekaan ta-

pahtumapäivän ajaksi myös ala- ja yläkoululaisia, jotka pääsivät näyttelyiden ja planetaarioelokuvien lisäksi perehtymään sähköön.

Heureka edustan Virtaa! -valoteos juhlisti Sähkönpäivää 24-metrillä energiaa kipunoivalla tornilla. Teoksen yli 200 valaisinta kuljettivat säkenöivää voimaa tai vaasta tantereeseen ukkosenjohdatina, joka toi hetkeksi näkyviin ja kuuluviin sen valtavan energiamas-

san, joka aaltoilee kaikkialla ympärillämme. Teoksen äänimaisema muistutti vanhanaikaisten modeemien ääntä. Virtaa! -teoksen mitta-kaava hipoi kirjaimellisesti taivaita: 30 metriin nouseva nostokurki jäi vain hieman alle korkeudesta, joka vaatii erillistä ilmoitusta lentoliikennettä varten. Teoksen toteutuksesta vastasivat STEK ja Sun Effects yhteistyössä Heureka kanssa. ■

Edustajisto laskee jäsenmaksua

Sähköliiton edustajisto päätti laskea Sähköliiton kokonaisjäsenmaksua 1,25 prosenttiin. Aiemmin maksu on ollut 1,45 prosenttia. Myös työttömyyskassan edustajisto teki kovia päätöksiä ja tyrmäsi selvin äänin esitetyn kassan fuusioesityksen ja linjasi itsenäisen Sähköalojen työttömyyskassan puolesta.

■ TEKSTI JA KUVA: RIITTA KALLIO

Sähköliiton 15.–16. marraskuuta kokoontunut 65-henkinen syys-edustajisto pääsi tekemään historiallisen jäsenmaksun alentamispäätöksensä aivan liiton syntysijoilla hotellilla Scandicissa Tampereen Rautatienkadun varressa, jossa aikanaan sijaitsi hotelli Emmaus.

– Jäsenmaksun alentamisella madallamme kynnystä liittyä Sähköliittoon ja pysyä liiton jäsenenä. Samalla tämä on viesti työnantajaliitoille, että aiomme edelleen pysyä vahvana liittona, pitää jäsenemme ja hoitaa heidän työehtoa-asioitaan. Emme hyväksy työehtosopimusten halpuuttamisia tai muuta kyykyttämistä, mitä työntekijät viime aikoina ovat saaneet osakseen, tiivistä liittopuheenjohtaja **Sauli Väntti**.

Jäsenmaksun alentaminen mahdollistui työtaistelukassan sääntömuutoksella, jonka edustajisto vahvisti. Liiton toimintaa voidaan jatkossa rahoittaa jäsenmaksujen lisäksi myös työtaistelukassan sijoitustoiminnan tuotoilla siten, että pääoman määrä ei reaalisesti vähene.

EDUSTAJISTO TYÖTAISTELUN TUNNELMISSA

Edustajiston kokouksen aikaan tekno-

logiateollisuudessa oli jatkunut Sähköliiton ylityökielto muutaman päivän ajan ja alan lakon oli määrä käynnistyä maanantaina 18.11. Työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä lakko lykättiin alkavaksi 5.12. TEM:n päätös turvasi Turun telakalta valmistuvan risteilyaluksen luovutuksen ajallaan. Kiistan sovittelu oli ja on edelleen käynnissä valtakunnansovittelijalla.

– Tilanne on haasteellinen, totesi edustajiston puheenjohtaja **Niilo Ojala**, joka itse työskentelee SSAB:n metallitehtaalla Raahessa ja on sähköliittolaisten yhteyshenkilö, entinen luottamusmies. Hän myös peräänkuulutti kokouksessa SAK:n kantaa mm. työehtosopimukseen.

SAK:n tulevien vuosien strategiaa kokouksessa esitelletty keskusjärjestön puheenjohtaja **Jarkko Eloranta** arvioi, että pöydässä olisivat nyt kaikki tupon aiheet.

– SAK:lle on jäänyt oikeastaan vain ”kahvinkeitin” rooli, kun sopimukset tehdään liittotasolla. Ja työnantajilla on ratkaisuvallta työehtosopimusten valinnassa, Eloranta pahoitteli ja korosti järjestäytymisasteen tärkeyttä liittojen uskottavuuden mittarina.

TYÖTTÖMYYSKASSAYHTEISTYÖ EI SAANUT VIELÄ KANNATUSTA

Sähköalojen työttömyyskassan edustajisto pääsi pitkästä aikaa äänestämään, sillä kokoukseen tuli **Ossi Aholan** esitys työttömyyskassojen aloitteellisesta yhteistyöstä, jota **Pekka Virola** kannatti.

Äänestyksessä voittanut työttömyyskassan hallituksen esitys velvoittaa kassaa vain seuraamaan tilannetta, ei olemaan aloitteellinen fuusioasioissa.

Kassanjohtaja **Tarja Ojalan** esittelemät luvut kertoivat, että vaikka Sähköalojen työttömyyskassa on SAK:laisen kentän kolmanneksi pienin, se on myös tehokas ja toimiva.

– Meidän työttömyyskassan jäsenmaksu on tulevana vuonna pienempi kuin YTK:n. Vertailu on laskettu sähköliittolaisten keskimääräisten palkkojen mukaan.

Liiton edustajistossa, hallituksessa eikä johtokunnissa tapahtunut jäsenien vaihdoksia. Ainoastaan Kaarniemen kehittämisyöryhmän jäsenen **Sammi Lindgrenin** tilalle nimettiin **Pekka Stenroos** osastosta 013.

OSASTOJEN ESITYKSET MYÖTÄTUULESSA

Jyväskylän osasto 026:n esitys omasta aluetoimistosta sai tuulta purjeisiin, kun edustajisto hyväksyi hallituksen esityksen osasto- ja alueellisen järjestötoiminnan organisoimista. Osaston esitys otetaan huomioon, kun pilottihankkeeseen valitaan osastoja.

Porin seudun sähköalantyöntekijöiden esitys runkosopimuksen eteenpäin viemisestä sai edustajistolta päätöksen, että liiton hallitus toimii osaston esityksen mukaisesti päättäessään runkosopimuksen etenemisen valmistelusta.

Edustajisto oli yksimielinen myös hyväksyessään tilinpäätöksen, vuoden 2020 toimintasuunnitelman ja talousarvion. Toiminnan painopisteiksi asetettiin edustajiston vaalit 2020, onnistuneet työehtosopimusneuvottelut, jäsenmaksutason alentaminen, teollisuuden sopimustoiminta ja jäsenkiinnitys sekä jäsenhankinta. ●

Edustajisto, joka samalla on myös työttömyyskassan edustajisto, oli tällä kertaa niin yksimielinen, että äänestyslippuja tarvittiin vain kannattamaan työttömyyskassan itsenäisyyttä.

Teksti on aiemmin julkaistu Vasamassa numero 9/2019. Postilakon takia lehti ilmestyi vain sähköisenä versiona.

ÄLYVAATEMITTAUKSIN TODETTUA ARELLA:

Kuormitus vähenee pieninkin muutoksin

■ TEKSTI: MINNA JÄRVENPÄÄ

Yksi pyörittää kaapelikelaa, ja toinen purkaa vetämällä. Välillä pyörittäjän pitää jarruttaa, etteivät kelatut kerrokset löysty. Kysyyhän se voimaakin, mutta ennen kaikkea kuormittavuus perustuu työn staattisuuteen. Samoin on laita sähköhyllysten asentamisen kanssa.

– Kummassakin työvaiheessa käsiä on pidettävä koholla. Mitä staattisempi työvaihe, sitä suurempi kuormitus, toteaa Are Oy:n työkykypäällikkö **Laura Alalauri**.

Tieto perustuu tutkimustuloksiin, sillä Are on selvittänyt älyvaatemittauksin työskentelyolosuhteiden vaikutusta työn kuormittavuuteen. Yritys on tehnyt mittauksia yhteistyössä suomalaisen älyvaate teknologiaa kehittävän Myontec Oy:n kanssa.

NOSTIMELLA VAIN ETUJA PUOLELLAAN

Selvityksen tuloksilla pyritään siihen, että työntekijöiden tietämys työergonomiasta kasvaisi ja he ottaisivat kuormitusta vähentävät työtavan muutokset käyttöön. Sillä olisi iso vaikutus työkyvyn säilyttämisessä.

– Mittausten mukaan esimerkiksi sähköhyllysten asentaminen A-tikkailla seisten kuormittaa lihaksia kaksi kertaa sen mitä nostimen päältä käsin. Nostimella työskennellessä käsilihakset saavat myös nelinkertaisesti mikrotaukoja verrattuna A-tikkailla työskentelyyn, puhumattakaan siitä, että nostimella on turvallisempaa työskennellä kuin tikkailla, Alalauri kertoo esimerkkejä.

Mittausten perusteella Are Oy on laatinut neljän kohdan muistilistan, jonka avulla staattisen työn kuormittavuutta pystyy vähentämään työpäivän aikana. Avainasemassa ovat lyhyemmät ja pidemmät tauot, nostimien ja telineiden käyttäminen ja parityöskentely.

– Näihin asioihin ei työmailla kiinnitetä vielä tarpeeksi huomiota. Usein esimerkiksi henkilönostimille ei ole riittävästi tilaa varsinkaan, kun työskennellään tilassa, jossa on normaali huonekorkeus, sanoo Are Oy:n työsuojeluvastuu ja pääluottamusmies **Pasi Lapinlehto**.

Hän iloitsee siitä, että mittaustiedon avulla on mahdollista ottaa ergonomia entistä paremmin huomioon eri työvaiheissa.

ALKUTESTIEN KAUTTA ÄLYVAATEMITTAUKSIIN

Aren älyvaatemittauksiin osallistui seitsemän sähkö-, IV- ja LVI-asentajaa neljällä työmaalla. Älyvaatteisiin integroitu tekniikka mittasi heidän lihaksryhmiensä sähköistä aktiivisuutta, joka on merkinä kuormittumisesta eri työtehtävissä. Mitattuja arvoja verrattiin työntekijän omaan maksimivoimatasoon, joka tutkittiin alkutesteissä.

Mittauksissa kokeiltiin erilaisia työasentoja kuormituksen selvittämiseksi. Työvaiheet videoitiin, ja työfysioterapeutti varmisti työvaiheiden ergonomian.

Älyvaatemittaukset kertoivat testihenkilön työskentelyolosuhteiden vai-

kutuksesta kuormitukseen. Älyvaatteet mittasivat myös lihasten mikrotaukojen määrää. Suuri mikrotaukojen määrä kertoo, että lihas saa tarpeeksi lepoa aktiivisuuden lomassa.

TUKI- JA LIIKUNTAELINSAIRAUDET VITSAUKSENA

Mittaukset tehnyt Myontecia edustava tuotepäällikkö **Riitta Simonen** pitää älyvaatemittauksia juuri rakennusosalalle hyödyllisinä.

– Fyysisesti kuormittavat työvaiheet ja yksilölliset kuormittumisen erot saadaan mittauksissa näkyville. Liika kuormitus lisää paitsi rasitusvammoja, myös tapaturmariskiä.

Sähköasennus- ja muulla rakennusalalla selän, niskan ja hartioiden vaivat ovat erityisen yleisiä. Peräti kolmannes suomalaisten työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisistä johtuu tuki- ja liikuntaelinten sairauksista.

Sähköliiton työympäristöasiantuntija **Jarkko Korhola** on ilahtunut siitä, että Are on työnantajana ryhtynyt tutkimaan työn ergonomiaa.

– Työergonomiaan panostaminen on kannattava sijoitus, jonka vaikutukset näkyvät ihmisten työssä ja sen sujuvuudessa. Työhyvinvointi lisääntyy, ja työn tehokkuus kasvaa. Työpäivän päätteeksi tavoitteena on päästä terveenä kotiin. Siihen ergonomia antaa hyviä työkaluja, hän jatkaa.

– Ergonomiaohjeiden noudattaminen auttaa ehkäisemään kuormittumista. Alalla liikkuu myös paljon konkareilta periytyntä tietoa erilai-

sista helpottavista työskentelytavoista ja apuvälineistä. Sieltäkin voi saada lisätyökaluja ergonomian kehittämiseen työpaikoilla, Pasi Lapinlehto vinkkaa. ●

KUORMITUSTA VÄHENTÄVÄ MUISTILISTA AREN TAPAAN

1. MIKROTAUOT JA PALAUTUMINEN

Staattisuus heikentää verenkiertoa ja ai-neenvaihduntaa lihaksissa sekä voi aiheuttaa vaivoja ja kipuja. Pitkittyessään staattinen lihastyö ja puutteelliset mikrotauot voivat aikaa myöten altistaa lihasten ja tukikudosten rasitusvammoilta.

2. NOSTIN TAI TELINE

Nostimen tai telineen päällä tehtävä asennustyö on sekä käsille että jaloille vähemmän kuormittavaa ja turvallisempaa kuin A-tikkailla tehden.

3. PARITYÖSKENTELY

Parityöskentely vähentää kuormitusta sekä parantaa työturvallisuutta ja työn sujuvuutta. Suorittavan roolin vaihto antaa ajoittain palautumishetken.

4. TAUOT

Työvaiheissa, joissa syke nousee koko työpäivän aikana 30–50 prosenttiin maksimista, työtä tulisi tauottaa noin 10 minuuttia tunnissa. Etenkin koko kehoa kuormittava ja staattinen lihastyö nostavat syketasoa.

MUSIIKKI VETÄÄ VALKEAKOSKELLE

Tänä vuonna Työvään Musiikkitapahtumassa ilottelevat sulassa sovussa muun muassa kansanmusiikki, punk, rap, lattarit, rock, iskelmä ja nostalgiset iskelmähitit viime vuosikymmeniltä.

Tutut isot areenat Paperitori ja SAK-sali sekä pienemmät lavat Sannavapauden torilla, Jylhävaarassa, Kirjaslammen tanssilavalla ja maagisen tunnelmallisessa Salakapakkassa pursuilevat elämyksiä.

Monipuolinen artistikattaus ja uudenlaisten kulttuurielämysten löytäminen ovat Työvään Musiikkitapahtuman ytimessä. Tänä vuonna lavalle tuodaan kansainvälisesti erittäin suosittuja suomalaisia artisteja niin kansanmusiikin kuin kitaramusikin osalta. Maailmanmusiikkia, improvisaatiota, avantgardea ja klassista musiikkia yhdistävä harmonikkataiteilija **Kimmo Pohjonen** esiintyy festivaalilla ensimmäisen kerran. Myös modernia kansanmusiikkia, elektronista musiikkia ja karjalaisia kansanperinteitä yhdistävä **Suistamon sähkö** pyyhkii tapahtumassa pölyjä hyvin perinteisenä ja konservatiivisena pidetyn kansanmusiikin päältä.

Kansainvälisen tason kitaratiturointia tarjoilee kitaristi **Erja Lyytinen**, joka vastikään valittiin maailman parhaiden blueskitaristien joukkoon. Kitaravetoisen rock-musiikin ystäviä tapahtuma hemmottelee myös muun muassa ikonisen **Popedalla**, **Anssi Kelalla**, **Irinalla**, **Leewingsillä** sekä **Kolmannen naisen** odotetutulla paluukeikalla.

– Anssi Kela esiintyi meillä viimeksi vuonna 2001. Tuolloin Kelaa pidettiin vielä tuntemattomana trubaduurina, joka yllättäen vetikin koko tapahtumateltan ääriään myöten täyteen. Muistan vieläkin, kun

Kela kaivoi muistiinpanonsa esiin ja esitti edellisyönä valmistuneen Mil-la-kappaleen. Se todellakin räjäytti pankin! Olen onnellinen, että saamme hänet taas tapahtumaan vier-raaksi, festivaalin toiminnanjohtaja **Marianne Haapoja** muistelee.

Työvään Musiikkitapahtuman tuntevat osaavatkin jo arvata, että tapahtumalla on tänäkin kesänä muu-

tama ässä hihassa. Kesällä 2020 juhlistetaan suomalaisen musiikkikentän grand old manea **M.A. Nummista** ja **Hectoria**. M.A. Numminen on esiintynyt musiikkitapahtumassa säännöllisesti sen lähes 50-vuotisen historian aikana. Siksi tapahtuma kunnioittaa Nummisen elämäntyötä ja juhlistaa 80-vuotias-ta taiteilijaa. Myös Hector on ollut

Työvään Musiikkitapahtumassa erittäin pidetty vieras ja sen kunniaksi **Litku Klemetti**, **Jonna Tervomaa**, **Olavi Uusivirta** ja kitaristinakin tunnettu **Timo Kämäräinen** esittävät Sota on kaunis -teemakonsertissa Hectorin yhteiskunnallisia, sotaa kritisoivia ja rakkautta ylistäviä lauluja. Trubuuttikonsertin lisäksi Olavi Uusivirta esiintyy tapahtumassa soo-

lokeikalla.

Iskelmän ystäville Työvään Musiikkitapahtuma tuo taiteilijajuhlavuottaan viettävän **Muskan**, **Kake Randelinin** sekä **Neljänsuora**-yhtyeestä ponnistaneen **Antti Ketosen** konsertit. Kotimaisen folkin ja tunnelmallisen popin faneille tarjolla ovat **Erin**, **Knipi**, **Laura Moisio**, **Vii-tasen Piia**, **Kanerva**, **Liila Jokelin**, **Vilma Alina**, **Antti Autio** sekä **Tiisu**. Ja kuten aiemmin, myös tänä vuonna festivaalilla pääsee hyppimään räppikeikoille. **Elastinen**, **Asa**, **Gettomasa**, **Gasellit**, **Mouhous** ja **MC KOO** huolehtivat tästä. Lapsille ja lapsenmielisille tarjolla on pikkuväen suosikki **Höpinätöterö** sekä nuorisoidolit **Eino** ja **Aapeli**.

Myöhäisiltojen raskaammasta kattauksesta vastaavat **Korpiklaani** sekä **JP Leppäluoto**. Lauantai-illan legendaarisia ja hikisiä keskiyön salsabileitä unohtamatta. Tänäkin kesänä **Los Salsanismo** tarjoaa myös halukkaille maksuttoman salsatanssikirssin ennen illan keikkaa.

Kaikki tämä kiedotaan aiempien vuosien tapaan puutarhavaloihin, tunnelmaillisiin illanviettosoppiin, räsymattoihin, virkistäviin juomiin ja lämmittäviin ruokiin. Viikonlopun aikana juhlijoita ällistyttävät valo- ja tulitaiteilijat, trubaduurit, yöyhteislaulajat ja kymmenet muut yllätykset, joita tapahtuma vuosittain tarjoilee.

Earlybird-tarjous: Tapahtumaranneke 75€ (voimassa 16.3.2020 asti.) ■

KELLON YMPÄRI
-JUTTUSARJASSA
SEURATAAN
HAASTATELTAVAN
YHDEN PÄIVÄN
KULKUA KELLON
TARKKUUDELLA.

Päivä alkaa lakkovahtina

Tavallisena työpäivänä Petri Penttilä työskentelee Bolidenin sinkkitehtaalla Kokkolassa, ja marraskuun loppuun saakka hän toimii myös työpaikkansa sähköalan työntekijöiden yhteyshenkilönä. Nyt seurataan kuitenkin tammikuisen lakkopäivän kulkua.

■ TEKSTI: MINNA JÄRVENPÄÄ ■ KUVA: RIITTA KALLIO

6.00

Tänään herääminen ei vaadi kelloa, sillä olen nukkunut huonosti. Oikeastaan rytmi meni sekaisin jo teollisuuden lakon alkaessa 5. joulukuuta. Varsinkin ensimmäiset pari viikkoa olivat vaikeita.

Olen aamutoimissa nopea: kasvopesu, aamupalaksi vähän teetä ja leipää ja vartissa tulee valmista, kun en ole meikkaajatyyppejä. Ajan kuuden kilometrin päähän lakkovahdiksi työpaikallamme. Työmatkankin taitan yleensä autolla, mitä nyt joskus olen kokeillut pyöräilyä.

Työskentelen sinkkitehtaalla automaatioasentajana, pääasiassa automaattisten analysaattoreiden ja kamerajärjestelmien kanssa. Tarpeen tullen teen kaikenlaisia automaatiotöitä koko linjalla.

6.30

Lakkovahtivuoro alkaa. Se osuu kohdalle kerrasta kahteen viikossa, kun pitkänmatkalaisten ei voi olettaa tulevan vahdiksi niin usein kuin meidän liempänä asuvien.

Boliden Kokkolassa on yli 20 porttia, joten ihan kaikille ei miestä saada. Tehoamme sijaitsee rannassa, ja tuuli on kylmä. Onneksi ei sentään sada. Vahtivuoroon pitää osata pukeutua mahdollisimman lämpimästi. Itselläni on teetä lämmikkeenä termospullossa.

Tänä aamuna meitä on portilla kolme lakkovahdinta. Aamun aikana puretaan tunteja. Lakon jatkosta on määrä tehdä Sähköliiton hallinnossa päätöksiä juuri tänään. Toivomme, että asiassa päästään pian neuvottelupöytään ja sähköliittolaiset saavat asemansa ja edustuksensa teollisuudessa takaisin.

8.45

Vahtivuoro päättyy, ja ajan takaisin kotiin. Taas on teen aika. Juon päivän aikana 80-prosenttisesti teetä ja aina ilman lisukkeita. Kun kupissa on kahvia, sekin menee mustana.

Avaan television ja katson paikallisuutiset. Katson myös WhatsAppin, mitä eri ryhmissä keskustellaan. Se on hyvä yhteydenpitoväline esimerkiksi työkalaverien kanssa.

Keskipojanmaa-lehti jaetaan vasta päivällä, joten seuraan uutisia televisiosta ja puhelimelta. Lehdenluku jää yleensä iltaan.

Paikallinen sanomalehti on kirjoittanut lakostamme pari kertaa. Myös Yleisradion toimittaja haastatteli minua lakon laajentuessa voimalaitoksiin tammikuun alussa. Haastattelut ovat minulle pakkopullaa; en halua ehdoin tahdoin esiintyä.

11.00

Lähden kolmen kilometrin päähän vanhempini kotitalolle. Olen käynyt siellä nyt useamman viikon rakentelemassa ja auttelemassa äitiäni. Isä loukkasi it-

sensä pahasti jokin aika sitten ja on vielä hoidossa muualla. Hänen kotiuttamisensa vaatii muutostöitä kotona. Tällä hetkellä hän liikkuu pyörätuolilla.

Kaidetöiden ja pesuhuoneen muutoshommiin ohella päivä kuluu putkiliike- ja rautakauppakäynneillä.

15.00

Äiti saapuu sairaalasta isää katsomaan. Vaihdamme kuulumisia hänen valmista ruoan äärellä. Ateriovälit venyvät aika pitkiksi, mutta muutenkin ruoansaantia on pitänyt vähentää 40 ikävyyden jälkeen.

Isän kuulumisten lisäksi juttelemme maailman menosta.

Ajattelen niin, että autan nyt vanhempiani niin paljon kuin pystyn. He olivat avuksi silloin, kun omat lapseni olivat pieniä.

20.30

Poikkean vielä kotimatalla rakennustyömaallamme. Koko pitkäaikaisprojektistä lähti harrastustilojen rakentamisesta ja laajeni taloksi. Olemme ”maman” eli avovaimoni Mirvan kanssa suunnitelleet, josko kahden vuoden kuluessa pääsisimme muuttamaan sinne. En edes kehtaa kertoa, milloin aloitin rakentamisen.

Rakennuksella on lämmöt päällä, mutta en ole ehtinyt tekemään siellä paljonkaan viime aikoina. Harrastustila on suunniteltu autojen, mopojen ja kaikkien liikkuvien vehkeiden väkäämistä varten. Harrastan sitä itse, samoin poikani. Vielä tällä hetkellä autot sun muut ovat varastoissa ympäri Kokkolaa.

Aloitin autojen tekemisen Triumph Heraldista, jonka isä oli aikoinaan hankkinut. Tehtynä on myös ”Mummo

Ankan auto” T-mallin Ford sekä Morris Minor.

Joku voi ajatella, että tällainen harrastus vie rahaa. Enemmänkin siinä kuluu aikaa. Ja kaikki harrastuksethan maksavat.

Kotiin palatessani kyselen kotona asuulta tenavilta, 12- ja 14-vuotiailta koulukuulumiset ja varmistan, että läksyt on tehty. Esikoinen asuu jo omillaan.

Avaan television aina, kun tulen kotiin. Se saa pitää vähintäänkin taustameteliä koko loppuillan.

22.00

Henkilökohtaisena avustajana työskentelevä Mirva tulee iltavuorosta kotiin.

Olemme aikoinamme harrastaneet yhdessä kilpatanssia. Tanssiminen on jäänyt nyt muutama kertaan vuodessa. Ei ole aikaa, ja tanssipaikatkin ovat auki vain kesäisin. Talviaikaan tanssimana pääsee lähinnä ravintolassa.

Paritanssit ovat ehkä tulossa takaisin, kiitos Tanssii tähtien kanssa -ohjelman.

Kilpatanssia olen harrastanut pikku- pojasta lähtien. Väitän kyllä, ettei minulla ole kovin vahva kilpailuvietti. Tanssiminen oli enemmänkin vain mukava harrastus, ja kilpaileminen tuli siinä sivussa.

23.30

Puoli kahteentoista mennessä saan ajatukset käännettyä lakko- ja muista mielessä pyörivistä asioista. Siinä auttavat myös television saksalaiset poliisisarjat ja uutislähetykset. Siitä tietää tullessa vanhaksi, kun tv-uutiset kiinnostavat.

On aika mennä nukkumaan. Ensimmäisten kahden lakkoviikon aikana nukuin paria kolme tuntia yössä, nyt on mennyt vähän paremmin. ●

Kansainvälinen Original Sokos Hotel Presidentti on pääkaupungin sydämessä ja monet Helsingin nähtävyydet sijaitsevat aivan sen nurkalla.

Haluaisitko nähdä dinosauruksen tai sapelihammastiikerin? Eläintieteellinen museo sijaitsee hotelli Presidenttiä vastapäätä.

Jos et vielä ole tutustunut Eduskuntataloon, nyt siihen on oiva mahdollisuus Volttipäivien ohessa.

Hotellin kyljessä on Kampin kauppakeskus, jossa vaativampikin shoppaaja pääsee helposti rahoistaan eroon.

Helsingin Volttipäivät 7.–9.8. Hotelli Presidentin suojissa

Tulevan kesän Volttipäiviä vietetään Helsingissä 7.–9. elokuuta. Vauhdikkaan viikonlopun tukikohtana on hiljattain entistä upeammaksi remontoitu hotelli Presidentti. Järjestelyistä vastaa ammattiosasto O49, Helsingin Sähköalantöntekijät ry.

– Huoneita varattu hotelli Presidentistä jo perjantaista, jos haluaa tulla hyvissä ajoin, opastaa osaston puheenjohtaja **Petri Samiola**.

Hän vinkkaa, että perjantai-iltana järjestetään myös Royal Linen illallisristeily Helsingin ja Espoon saaristoon. Merellisiä maimia pääsee ihailemaan risteilyaluksen kannel-

ta hyvässä seurassa saaristolaisherkkuja nauttien.

– Lauantaina on kaksiosainen paneelikeskustelu hotelli Presidentissä. Aiheena on Sähköliiton tulevaisuus ja edustajiston vaalit. Sen jälkeen on eläkeläisten tapaaminen samoissa tiloissa.

NÄHTÄVYYKSIÄ JA BAILAUSTA

– Lauantaina järjestetään Ruusulan keilahallissa keilailukilpailu. Perheille on tarjolla lippuja Linnanmäelle. Opastamme halukkaita myös muihin nähtävyyksiin Helsingissä, jossa vietetään samana viikonloppuna muun muassa olympiastadionin avajaisia. Tarkoitus oli-

si saada myös vuokrattua raitiovaunu kanta-kaupungin nähtävyyksierrokselle, Petri Samiola paljastaa.

Hotelli Presidentin keskeisestä sijainnista johtuen Helsingin monet mukavat nähtävyydet ovat vain kivenheiton päässä majoituspaikasta. Aivan nurkalla ovat esimerkiksi Eduskuntatalo, Eläintieteellinen museo, Kampin kauppakeskus, taidemuseot Kiasma, Ateneum sekä Amos Rex.

Volttipäivät huipentuvat iltajuhlaan ja illalliseen hotelli Presidentissä. Biletahdit tarjoaa Hittiorkesteri Aimo. Tarkempi ohjelma ja aikataulu seuraavassa Vasamassa. 15.2. alkaen varauksia pääsee tekemään netissä: <https://www.volttipaivat.fi/> ■

Relacomin konkurssi toi pääluottamusmiehelle töitä

Tele- ja tietoliikenteen huolto- ja asennuspalveluja tarjonnut osakeyhtiö, Vantaalla pääkonttoriin pitänyt Relacom Finland Oy hakeutui konkurssiin 14. marraskuuta. Siitä alkoi yhtiön 450 työntekijän kahden viikon irtisanomisaika. Myös lähes 130 sähköliittolaista edustanut pitkäaikainen pääluottamusmies **Pentti Vihavainen** joutui myrskyn silmään.

– Kyllähän me osasimme odottaa, että jotain taas tapahtuu, kun yhtiön liike-tulos on ollut kolmena viime tilikaute-na peräkkäin tappiollista, sanoo Vihavainen, joka on kokenut luottamusmiehenä ollessaan yli 30 yt-neuvottelut.

Nyt rysähti isommasti, ja pääluottamusmiehen puhelin alkoi piristä tiuhaan.

– Tunnelmaa tiivistä alkuunsa se, että monilla olisi ollut palkkapäivä konkurssi-ilmoitusta seuraavana päivänä. 15. päivän palkkoja ei maksettu, ja se tietysti aiheutti suurta huolta osalle henkilökuntaa. Onneksi Palkkaturva toimi nopeutetusti ja kaikki saivat rahansa parin viikon sisällä, Vihavainen huokaisee.

Hän kiittää myös Sähköliiton tukea hankalassa tilanteessa. Erityiskiitokset lähtevät työehtoasiantuntija **Juha Lujaselle**, joka osasi auttaa monissa kysymyksissä.

ERÄÄNTYNEET VELAT KOITUIVAT KOHTALOKSI

Teleliikenne- ja sähköverkkojen asennusta ja ylläpitoa tehnyt Relacom Finland Oy kaatui lopulta velkoihin ja maksukyvyttömyyteen. Yhtiön jättämästä konkurssihakemuksesta ilmenee, että

Relacomin logot häviävät Suomen katukuvasta. Konkurssipesän palkkaliistoilla olevat asentajatkin ajelevat jo nyt omilla tai vuokra-autoilla, kun konkurssipesä myy pois kaikkea yhtiön omaisuutta.

– Relacomilaiset ovat varsin hyvin työllistyneet, jopa kysellään ja tarjotaan töitä, Pentti Vihavainen toteaa.

”HENKILÖSTÖÄ SIIRTYI VUOKRAFIRMOJEN KAUTTA SEKÄ SUORAAN TOISIIN YRITYKSIIN TEKEMÄÄN NÄITÄ SAMOJA TÖITÄ KUIN ENNENKIN.”

pelilaitteiden korjaus- ja huoltoyhtiönä. Yhtiö kertoo toimittaneensa myös R-kioskin kassapäitejärjestelmän ja olleensa tekemässä viranomaisradioverkko Virveä.

HENKILÖSTÖÄ TYÖLLISTYY MUUALLE

– Konkurssi-ilmoitus tuli henkilökunnalle ikävänä yllätyksenä, kun esimerkiksi meidän osasto teki hyvää tulosta, Pentti Vihavainen sanoo.

Hän muistelee, kuinka pääluoton puhelin alkoi soida tiheään heti ilmoituksen ja tiedotustilaisuuden jälkeen.

– Kysymyksiä tuli heti laidasta laitaan monesta suunnasta. Kyllä siinä kaikki muut työt saivat jäädä ja keskityin vain vastailemaan puheluihin. Johonkin väliin sain soitettua liittoon ja kerrottua tilanteen. Seuraavan kahden viikon aikana konkurssipesältä tuli hyvin lyhyttä ja harvaa tietoa, Vihavainen muistelee.

– Relacomien toimintoja ja sopimuksia alettiin ajaa alas ja siirtämään muiden tehtäväksi. Samalla henkilöstöä siirtyi vuokrafirmojen kautta sekä suoraan toisiin yrityksiin tekemään näitä samoja töitä kuin ennenkin.

KONKURSSIPESÄN HOMMISSA

Vihavainen muistelee, että pari päivää ennen irtisanomisajan loppua tuli tietoa, että osa henkilöstöä saa jäädä tekemään töitä konkurssipesään, jonka asioita pyörittää asianajotoimisto Castrén.

– Meitä jäi noin 110 henkeä vanhoilla ehdoilla töihin. Työsopimus oli aluksi voimassa vuoden loppuun. Osalle henkilöstöä kerrottiin joulun alusviikolla työsopimusten jatkosta vuoden vaihteen jälkeenkin, jolla tiellä ollaan edelleenkin. Nyt näyttää siltä, että melkein kaikki me konkurssipesään jääneet asentajat työllistymme erääseen toiseen paikalliseen yhtiöön ja jatkamme ”sinivalikoisen operaattorin” sopimuksen toteuttamista, kuten aiemminkin. Tällä tarinalla näyttäisi siis olevan onnellinen loppu. Myös useimmat irtisanotut ovat työllistyneet varsin hyvin muualle, Vihavainen myhäilee.

Hän muistelee, että Palkkaturvasta ensimmäinen erä tuli maksuun jo 29.11.

– Tärkeä seikka muillekin tiedoksi, ettei kannata keräillä isoja loma- ym. saldoja, jos ei ole todellista tarvetta. Tässä kohtaa ”saldokuninkaat” hävisivät, kun Palkkaturvasta saatavat maksettiin pykälien mukaan. Konkurssipesä tosin hakee valvottavia saatavia henkilöiden puolesta. ●

velkoja oli yli 15 miljoonaa euroa. Toisaalta varallisuuttakin oli saman verran. Summa koostui pääasiassa myyntisaatavista, ennakkomaksuista ja keskeneräisestä tuotannosta.

Relacom Finlandin hallitus perusteli konkurssihakemusta yhtiön velkojen eräännyttämisellä. Velkojat kun enakoivat, että yhtiö ei kykene myöhemmin suoriutumaan nykyisen luottosopimuksen maksuista.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2018 oli noin 70 miljoonaa euroa. Liikevaihto putosi vuodesta 2016 noin 22 miljonnalla eurolla. Henkilöstömäärä on niin ikään pudonnut yrityksen viimeisinä aikoina. Vuonna 2016 palkkollisia oli vielä 670.

Relacom Finland oli osa ruotsalaista Relacom-konsernia. Suomessa yhtiö toimi muun muassa Veikkauksen

– Konkurssin jälkeinen aika on ollut raskasta hyvin monelle. Pääluottamusmiehenä minäni väsähtää, mutta nyt valoa on onneksi näkyvissä työllistymisen suhteen, maaliskuussa 60 vuotta täyttävä Pentti Vihavainen tunnustaa.

PITKÄN URAN TEHNYT LUOTTAMUSMIES

Kuka olet?

– Pentti Vihavainen, ”Vihis”.

Mistä tulet?

– Vantaalta, olen asunut koko ikäni 20 kilometrin säteellä.

Mistä sinut tunnetaan?

– Jaa??? Autourheilun kannattajana sekä ex-aktiivikilpailijana.

60 vuotiasi pähkinänkuoressa?

– 60-luku oli iloista lapsuutta. 70-luvulla seurailin isän kilpa-ajouraa ja aloittelin kilpauintiharrastusta, opiskelin ammattiin ja vihdoin toukokuussa -78 sain ajokortin taskuun ja aloitin autoilun yleisillä teillä.

– 80-luku oli työtä vuorotta. Uuintiharrastus jäi sivuun ja aloitin oman autourheilu-urani.

Ja tietysti kiinnostuin vastakkaisesta sukupuolesta tosi mielellä.

– 90-luvulla aloitin ay-aktiivina. Homma jatkuu edelleen pääasiassa osasto 039 taloudenhoitajana. Perheeseemme siunaantui kaksi tytärtä. Edelleen on hyvät välit tyttäriin sekä tietysti heidän viehättävään äitiinsä, jonka vein vihille 36 vuoden seurustelun jälkeen

tänä syksynä lokakuussa. 2000-luku on ollut aikuisen elämän tasapainoilua työn ja vapaan välillä.

Mistä saat virtaa?

– Ulkona liikkumisesta ja ihan omista ajatuksissa olemisesta.

Mikä tekee sinut iloiseksi / onnelliseksi?

– Kun omat tyttäret pärjää omillaan tai saan suuremman kalan kuin vävykokelas.

Mikä ottaa päähän?

– Sosiaalitukien perässä tulevat maahanmuuttajat.

Miten juhlit merkkipäiväsi?

– Hmm... en tiedä vielä varmaan, mennään kai syömään lähipiiriin kanssa.

Mitä on suunnitelmassasi juhlan jälkeen?

– Kun lumet sulaa, ilmat lämpenee ja hiekoitushiekka on poistettu, niin moottoripyörä esiin ja nauttimaan ajotuokioista!

Terveisiä Vasaman lukijoille!

– Muistakaa, vain leikkikalujen hinta erottaa miehet pojista: toteuttakaa unelmannne ja liikkukaa luonnossa! ■

Lähihoitaja vaihtoi piuhojen pariin

Puolison tuki ratkaisi, kun Nina Honkamäki alkoi opiskella aivan uutta alaa. Kiitosta mies saa myös siitä, että tönii eteenpäin, jos jokin syö jaksamista.

■ TEKSTI: MINNA JÄRVENPÄÄ

Voisi olla toisinkin, ainakin kahdella vaihtoehtoisella tavalla. Nimittäin **Nina Honkamäen** nykytilanne. Hän saattaisi työskennellä jo kokeneena ajoneuvoasentajana. Vaihtoehtoisesti hän tekisi lähihoitajan töitä. Näiden sijaan hän opiskelee parhaillaan Valkeakoskella sähkö- ja auto- maatioasentajaksi.

Miten tässä näin on käynyt?

– Aloin alkujaan opiskella henkilöautomekaanikoksi. Koulu jäi kesken, kun en oikein porukan ainoana naisena tullut toimeen miesopettajan kanssa. Päädyin sitten lähihoitajaopiskelijaksi ja erikoistuin mielenterveys- ja päihde-työhön. Työllistyin ja viihdyin alalla useita vuosia mukavassa yksityisessä firmassa.

– Harmi kyllä kävi niin, että yritys myytiin suurelle kaupalliselle yritykselle. Työolosuhteet romuttuivat vain

varjoksi entisestä. Työntekijöiden selkänahasta revittiin kaikki irti, kuten suuryrityksissä on tapana. Jaksamamme oli ääri rajoilla.

PUOLISO NÄKEE VAHVUUDET

Väistämättä alanvaihto tuli Hämeenlinnassa asuvan Ninan mieleen. Nyt hän on siis sähköalan aikuisopiskelija Valkeakosken ammattiopistossa. Ala tuntui uudelta ja erilaiselta, ja opinnot alkoivat ilman ennako-oletuksia.

– Aviomieheni kannusti, koska hän pitää minua matemaattisesti lahjakkaana. Hän myös arveli vahvuuksieni helpottavan opiskeluani. Oikeassahan hän oli, jo toisen kerran elämässään. En kylä ihan muista, milloin se ensimmäinen kerta olisi ollut, mutta pelataan varman päälle, koska varmasti joskus muulloinkin hän on ollut oikeassa, Nina veistelee.

Hän uskoo itsekin olevansa kuin luotu alalle.

– Vaikken vielä näin opiskelijana tiedä ammatin hyvistä ja huonoista puolia, uskon, että järjestelmällisyyteni pääsee oikeuksiinsa käytännön työssä.

KAHVIT VUOTEeseen JA MENOKSI

Aviomies kannustaa niinkin, että tarjoilee koulupäivinä rouvalleen aamukahvit vuoteeseen.

– Puoli seitsemältä herätys, kahvit kitusiin ja sitten moottoritietä pitkin opinahjioon, Nina kuvailee päivän alkamista.

Aikuisena opiskeleminen on erilaista kuin suoraan koulusta menneenä, kun perusoppiaineiden sisältö on jo kohdullisesti hallussa. Ninasta tuntuu, että päivissä on jopa tyhjäkäyntiä.

– Jos oikein tiivistäisi, opinnoista saisi vuoden kirjekurssin, hän nauraa.

SUPERISTA SÄHKÖLIITTOON

Ammattiliiton jäsenyys on Ninalle selviö. Lähihoitajana hän kuului Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPeriin, nyt siis Sähköliittoon.

– Liityin aika pian opiskelut aloitetuani. Oma liitto ajaa yleensäkin työntekijän etuja, ja tietysti jäsenyydestä on hyötyä ääritilanteissa: hankaluuksissa työnantajan kanssa tai työttömäksi jäädessä. Ilman muuta korostaisin juuri näitä asioita, jos joku pitäisi puhua ympäri liittymään jäseneksi.

OSUMIIN KESKITTÄMINEN SUITSII AJATUKSIEN KARKAAMISTA

Ninan perheeseen kuuluu aviomiehen lisäksi 3-, 5-, 10- ja 11-vuotiaat lapset. Perheen kanssa vietetty aika onkin hyvää vastapainoa koulunkäynnille. Ns. oma aika on hiukan kortilla, kun lasten

”JA ONNEKSI ON PUOLISO, JOKA JAKSAA TÖNIÄ ETEENPÄIN, JOS JOKIN VÄLILLÄ SYÖ JAKSAMISTA.”

harrastukset menevät monesti etusijalle. Paletista löytyy muun muassa parkouria, ratsastusta, karatea ja kuvista. Koko kööri harrastaa lisäksi eri tavoin musiikkia Sibelius-opistossa.

– Omat ajatukseni nollaan parhaiten ilma- ja ruutiaseilla ampumisen parissa. Kun keskittyy moneksi tunniksi osuimiin, ajatukset eivät karkaa muihin asioihin.

– Ja onneksi on puoliso, joka jaksaa tönii eteenpäin, jos jokin välillä syö jaksamista.

Hämeenlinna asuinpaikkana on Ninalle tärkeä jo siksi, että sukulaiset ja kaverit löytyvät samalta paikkakunnalta.

– Puistometsät ja hyvät liikenneyhteydet ovat myös plussaa. Niin ja Iloinen kulkija -pubi. Sieltä minut voi löytää vapaalla. ●

SÄHKÖLIITTO- SOVELLUS – LATAA JO!

Sähköliiton mobiilisovellus on palvelu, josta löydät muun muassa jäsenedut, uutiset, vakuutustiedot ja tärkeitä yhteystietoja. Pääset näppärästi päivittämään myös omia tietojasi.

Sähköliiton jäsenkorttisi kulkee kätevästi mukana, sillä sovellukseen sisältyy myös mobiilijäsenkortti. Uusi postitse saamasi jäsenkortti on tietysti yhtä käypä kuin mobiiliversiökkin.

Sovellus on tarkoitettu vain Sähköliiton jäsenille, joten siihen pitää kirjautua. Tarvitset kirjautumista varten jäsennumerosi sekä salasanan. Tunnukset ovat samat kuin kirjautuessasi Sähköliiton sivujen kautta jäsenen sähköiseen asiointiin. Jos et ole vielä luonut tunnuksia, voit ensimmäisellä kerralla kirjautua jäsennumerollasi ja henkilötunnuksen alkuosalla eli syntymäajallasi.

SOVELLUKSEN KESKEISIÄ TOIMINTOJA OVAT:

- sähköinen jäsenkortti
- yhteystiedot: luottamusmies, ammattiosasto, liitto sekä työttömyyskassa
- jäsentietojen tarkastelu ja päivitys
- jäsenetujen selailu
- jäsenvakuutuksen tiedot
- Sähköliiton uutisvirta
- työehtosopimukset
- uuden jäsenen liittäminen
- jäsenmaksujen maksaminen (tulossa)
- Sähköliiton tapahtumat (tulossa)

Sähköliiton mobiilisovelluksen voit ladata AppStoresta tai Play-kaupasta. ■

SUOSITTELU- KAMPANJAN VIIDES VUOSI ALKOI

Suosittelu Sähköliitto -värväyskampanja jatkuu jo viidettä vuotta. Kun

suosittelet Sähköliiton jäsenyyttä työkaverillesi, saat S-ryhmän 30 euron lahjakortin. Värvääjäpalkinnon saaminen edellyttää, että uusi liittyvä sopimusajajäsen täyttää liittymislomakkeeseen tietosi.

Liittymislomakkeen voi täyttää sähköisesti osoitteessa liity.sahkoliitto.fi/Liittymislomake. Täytet-

tävä ja tulostettava lomake puolestaan löytyy Sähköliiton nettisivuilta Lomakkeet-kohdasta. Uusi jäsen lähettää lomakkeen liittoon tulostamisen jälkeen.

Liittyneiden uusien jäsenien on mahdollisuus voittaa mukava palkinto, sillä liitto arpoo neljästi vuodessa heidän keskenään table-

tietokoneen. Jäsen on mukana arvonnassa jäsenmaksun maksettuaan.

Arvontapalkintoa tärkeämpi liiton ja työttömyyskassan uuden jäsenen palkinto on kuntoon hoidettu edunvalvonta ja työttömyysturva. ■

Katso täyttöohjeet lomakkeen kääntöpuolella, s. 2

JÄSEN TÄYTTÄÄ (Käsin täytettäessä kirjoitetaan suuraakkosilla)

Henkilötiedot		Sukunimi ja etunimet	Henkilötunnus
Lähiosoite, postinumero ja postitoimipaikka			
Puhelin		Matkapuhelin	Sähköposti
Äidinkieli		Kansalaisuus	
☐ Suomi ☐ Ruotsi ☐ Muu, mikä		☐ Suomi ☐ Muu, mikä	
Jäsenyystiedot		Ammattiosaston nimi	Osaston numero
		Sähköliittoon liittymispäivä	
☐ Uusi jäsen ☐ Työpaikka vaihtuu ☐ Osasto vaihtuu ☐ Liitto vaihtuu		Edellinen ammattiliitto/työttömyyskassa	
		Jäsenyysaika edellisessä liitossa	
☐ Maksava jäsen ☐ Vapaaajajäsen ☐ Opiskelijajäsen		Jäsenmaksuryhmä	
		Opiskelun päättymisaika	
Työsuhte		Ammattinimike	Oppiarvo/koulutus
		Työsuhteen alkamisaika	
☐ Kokoaikatyö ☐ Osa-aikatyö		Työsuhteen laatu	
		Työnantajan toimiala	
☐ Ei ☐ Kyllä %		Omistatko tai omistaako perheenjäsenesi (vanhemmat, puoliso, lapset) kokonaan tai osittain yrityksen, jossa työskentelet (ks. ohje)	
Jäsenmaksun perintä		☐ Työnantaja perii jäsenmaksun ☐ Maksan itse jäsenmaksun (Sähköliitto lähettää sinulle maksuviitteet kotiin.)	
Valtuutus ja voimassaolo-aika		Muista toimittaa perintäsopimus työnantajalle/palkanlaskentaan jäsenmaksuperinnän aloittamista varten! Tällä valtakirjalla työnantaja perii liiton ja työttömyyskassan jäsenmaksun ennakonpidätyksen alaisesta kokonaisansiosta. Jäsenmaksuperuste ilmoitetaan työnantajalle vuosittain. Tällä valtakirjalla valtuutan myös työttömyyskassan perimään jäsenmaksun työttömyyskassan maksamista ennakonpidätyksen alaisista etuuksista liiton/työttömyyskassan voimassa olevien päätösten mukaisesti. Valtakirja on voimassa toistaiseksi. Valtakirjan voi peruuttaa kirjallisesti. Valtuutus raukeaa työsuhteen päättyessä valtakirjassa mainittuun työnantajaan. Valtuutus on voimassa, jos työsuhdetta jatketaan enintään kuukauden kuluessa. Tällä valtakirjalla kumotaan mahdollisesti aiemmin antamani jäsenmaksun perintäsopimus. Jos vaihdan liittoa/kassaa, liitto/kassa yhdistyy/purkautuu tai sopimukseni siirtyy toiseen liittoon, jäsenyystietoni saa luovuttaa uudelle liitolle.	
		☐ Valtuutan ammattiliiton/työttömyyskassan ilmoittamaan erostani edelliseen ammattiliittoon/työttömyyskassaan	
Jäsenen allekirjoitus		Päiväys	Allekirjoitus
		☐ Osoitetietojani ei saa käyttää muuhun kuin jäsenetumarkkinointiin	

TYÖNANTAJA TÄYTTÄÄ (Jos maksat jäsenmaksut itse, täytä myös työnantajatiedot)

Työnantaja	Yrityksen virallinen nimi	Puhelin	Työnantajan Y-tunnus
	Lähiosoite, postinumero ja postitoimipaikka	Sähköposti	
Tilittäjä/selvittäjä	Tilittäjä/selvittäjä (täytetään, jos eri kuin työnantaja)	Puhelin	Matkapuhelin
	Lähiosoite, postinumero ja postitoimipaikka	Sähköposti	
Yhteyshenkilö	Yhteyshenkilö (tilitysten ja perinnän suorittaja)	Puhelin	Faksi
Selvitysmuoto/maksutapa	☐ Konekielinen ☐ Työnantajan oma lista ☐ Liiton lähettämä lista ☐ Viitetilisiirrot ☐ Viitelista ☐ Viestillinen		
Jäsenmaksun perintä	Jäsenmaksun perintä alkaa (palkkajakson ensimmäinen päivä)		
Työnantajan allekirjoitus	Päiväys	Työnantajan edustajan allekirjoitus	Nimenselvennys
	Jos maksat jäsenmaksun itse suoraan liitolle, työnantaja ei allekirjoita lomaketta (ks. ohje).		
Lomakkeen jakelu	Tarvittava määrä allekirjoitettuja lomakkeita. Kun työnantaja perii jäsenmaksun, heille jää yksi lomakekappale ja yksi toimitetaan liittoon. Jos maksat itse, toimitat liitolle yhden allekirjoittamasi kappaleen (ks. ohje).		
Jäsenyystietä suositteleva	Suosittelijan nimi	Suosittelevan jäsennumero tai syntymäaika	

Lomakenumero PHo/17.10.17

Kuka olet?

– Olen työttömyysturvan erityisasiantuntija **Birgit Late**, omaa sukua Ketola, Tampereen likka, kahden tyttären äiti ja neljän lastenlapsen mummo. Loppiaisen tienoilla täytin 60 vuotta. Tulin Sähköliiton töihin 18-vuotiaana ja näinä päivinä tulee täyteen 42 vuotta liiton ja kassan palveluksessa.

Mistä sinut tunnetaan?

– Laskeskelimme, että olen työskennellyt liiton ja kassan palveluksessa kuudella eri vuosikymmenellä, myös kahdella eri vuosituohannella. Työrupeamaan mahtuu monta edustajistokautta, kuusi eri puheenjohtajaa ja viisi kassanjohtajaa. Valtaosa ajasta on mennyt työttömyyskassan töissä, mutta pari vuotta myös jäsenrekisterissä ja muutama kuukausi kurssisihteerin vuorotelluvapaan sijaisena.

Mikä on pitkän työurasi salaisuus?

– Sähköliitto on ollut varma ja turvallinen työpaikka. Olen myös aina pitänyt vaihtelevista töistäni. Työttömyysturvan lainsäädäntö muuttuu kaiken aikaa ja atk-ohjelmistot kehittyvät. Uutta opeteltavaa ja mielenkiintoa on riittänyt. Pari kertaa olen yrittänyt suunnata hoiva-alalle, mutta kolmekymppisenä suoritettut lähihoitaja- ja jalkojenhoitajakoulutukset eivät johtaneet kuitenkaan lopullisesti pois liiton ja kassan

BIRGIT LATE
60 vuotta
7.1.2020

– Sähköliittolaisten työttömyysturva-asioiden erityisasiantuntija Birgit Late lopettelee pitkää uraansa liiton työttömyyskassan palveluksessa hyvillä mielin.

”Kaikki järjestyä”

palveluksesta.

Mistä saat virtaa?

– Tykkään monenlaisesta liikunnasta ja kulttuuririennoista, teatterista ja konserteista. Mökillä ja marjametsässä viihdyn hyvin. Jonkin verran tulee matkusteltua.

Mikä tekee sinut iloiseksi/onnelliseksi?

– Normielämä on tässä elämänvaiheessa hyvällä mallilla. Töissä onnistumiset ja kiitokset kannustavat.

Miten juhliit merkkipäivääsi?

– Kaksoissisareni kanssa juhlimme hieman perhepiirissä.

Mitä on suunnitelmassasi juhlan jälkeen?

– Jatkan nykyistä työtäni, työttömyys-

turvahakemusten käsittelyä ja nuorempien työttömyysturva-asiantuntijoiden opastusta kesään asti. Lomien jälkeen jään eläkkeelle.

Terveisiä Vasaman lukijoille!

– Hyvää jatkoa kaikille! Ja hankalissa elämänvaiheissa kannattaa muistaa, että kaikella on tapana järjestyä! ●

KÄRKIMIES

TYÖTAISTELUILLA PYRITÄÄN PAREMPAAN SOPIMUKSEEN

Meneillään olevalla neuvottelukierroksella on jo ehditty kokea muutama työtaistelu. Lakot eivät kuitenkaan ole kenenkään tavoite, vaan viimesijainen keino, jolla pyritään sopimukseen. Ilman työtaistelua työehtoneuvottelut olisivat pitkälti työnantajien sanelua.

Usein työtaisteluiden aikaan työnantajat esittävät isoja laskelmia lakkojen vaikutuksista, ja palkan-saajapuolelta näitä joskus opponoidaan. En pidä lakkojen kustannusten arvioimista järin mielekkäänä, koska yritysten tilanteet vaihtelevat niin paljon, ettei niitä voi kovin täsmällisesti arvioida.

Joissain tilanteissa menetetyt työpäivät voidaan kuroa umpeen etu- tai jälkikäteen ilman merkittäviä ylimääräisiä kuluja, kun taas toisissa tilanteissa lyhytkin katkos prosessissa aiheuttaa suuria menetyksiä tuotantoon.

On selvää, että pitkittyessään työtaistelulla on kasvava vaikutus yrityksiin. Vaikutusta ei pidä kuitenkaan liioitella. Suomen kansantalous ei kaadu siihen, jos muutama prosentti palkansaajista on muutama päivä poissa töistä. Kokonaisuutena työtaisteluiden vaikutus tehtyjen työpäivien määrään Suomessa on häviävän pieni.

Lakon kustannusten päivittelyn sijaan on mielestäni tärkeämpi pohtia lakkojen syitä ja vaikutuksia neuvotteluihin.

Yritysten ohella työtaistelut vaikuttavat tietysti myös tavallisiin ihmisiin, erityisesti jos työtaistelut kohdistuvat kuluttajien päivittäisiin käyttämiin palveluihin tai tuotteisiin. Toisaalta myös lakossa olevat työntekijät kärsivät, koska lakon ajalta ei makseta palkkaa.

Työtaistelut aiheuttavat siis monenlaista harmia. Siksi lakko onkin aina viimesijainen keino, mutta joskus se on ainoa tapa estää työehtojen heikennykset tai saavuttaa siedettävä sopimus.

Lakon kustannusten päivittelyn sijaan on mielestäni tärkeämpi pohtia lakkojen syitä ja vaikutuksia neuvotteluihin.

TYÖTAISTELUT VAUHDITTAVAT NEUVOTTELUITA

Joskus on niin, että neuvottelut junnavaat paikallaan kuukausikaudella, mutta sopu löytyykin työtaisteluiden lähetessä tai alettua. Tämä voi tuntua järjenvastaiselta. Olisi tietysti kaikkien kannalta parempi, että sama sopimus olisi tehty jo ennen työtaistelua.

Käsittäkseni taustalla on se,

että työtaistelu on myös signaalintia, joka voi muuttaa neuvotteluasetelmaa niin, että aiemmin mahdottomana pidetty lopputulema muuttuikin hyväksyttäväksi kompromissiksi.

Lakko on keino osoittaa, että neuvotteluissa ei ole kyse pelkästään jonkun yksittäisen liittojohtajan mielipiteestä, vaan tuhannet tai kymmenet tuhannet muut ovat samaa mieltä ja pitävät asiaa jopa niin tärkeänä, että ovat sen asian puolesta valmiit menemään lakkoon ja kärsimään siihen liittyvän ansionmenetyksen. Ilman joukkovoimaa ammattiliiton neuvottelija olisi kovin heikoilla. Lakko on konkreettinen osoitus siitä, että joukot todella ovat neuvottelijan takana.

Vastaavasti sietämällä lakkoa työnantaja voi todistaa, että lakon taustalla oleva vaatimus on yritysten näkökulmasta niin kohtuuton, että yritysten kannattaa enemminkin kestää kallis lakko kuin suostua vaatimukseen.

Ideaalitilanteessa neuvottelukulttuuri olisi sellainen, että molemmat voisivat ilman lakkoakin tietää, milloin toinen osapuoli on tosissaan ja kuinka tärkeästä asiasta kulloinkin on toisen näkökulmasta kyse. Paras lakko onkin sellainen, jolla ei tar-

vitse edes uhata tai joka ei koskaan ehdi alkaa. Näin se pääsääntöisesti Suomessa onneksi toimii. Lakko on osana työehtoneuvotteluita nykyään poikkeus, ei sääntö.

TYÖNANTAJAMYÖNTEINEN OLETUSVALINTA JOHTAA LAKKOIHIN

Työtaisteluita on periaatteessa lakkojen lisäksi myös työnantajien työsulut, mutta niitä harvemmin näkee. Tästä voi syntyä harhakäsitys, että työntekijät olisivat ärhäkempiä tai taipuvaisempia riitelyyn. Todellinen syy tuolle epäsuhdalle on se, että neuvotteluasetelma on usein työnantajille jo valmiiksi niin edullinen, että nimenomaan palkansaajien kannattaa vauhdittaa sopimista työtaistelulla.

Työehtoneuvotteluissa kiista koskee yleensä yksinkertaista palkan korotusten suuruutta. Taloustieteellisesti neutraalina lopputulemana voisi ehkä pitää sitä, että palkat nousevat keskimääräisen tuottavuuden tai vähintäänkin inflaation tahdissa. Juridinen oletusvalinta ilman uutta sopimusta on kuitenkin se, että palkat säilyvät nimellisesti nykytasolla, eli inflaation myötä reaali-palkat alenevat ja työn tulo-osuus supistuu tuottavuuden kasvaessa.

Siksi neuvotteluissa on kyse

yleensä siitä, miten paljon palkansaajat saavat nimellisesti lisää ja suurin intressi saada sopimus valmiiksi on luonnollisesti palkansaajilla. Työnantajilla ei yleensä ole vastaavaa kiirettä, koska heidän näkökulmastaan ikuisesti jatkuvan sopimuksettomien tilan nollakorotuskin olisi taloudellisesti edullinen vaihtoehto. Tai näin olisi, jos sopimuksettomaan tilaan ei liittyisi uhkaa työtaisteluista.

Työtaistelu on siis keino, jolla palkansaajat luovat neuvotteluihin painetta ja jolla pyritään oikeudenmukaisempaan sopimukseen. Ilman työtaisteluoikeutta palkansaajat olisivat työehtoneuvotteluissa pitkälti työnantajien sanelun varassa. Uskon ja toivon, että meneilläänkin oleviin työmarkkinakiistoihin löytyy tyydyttävä ratkaisu ja pitkittyviltä lakoilta vältytään.

ILKKA KAUKORANTA
SAK:n pääekonomisti

Ansiopäivärahan tasoon korotus

Palkka/kk	Ansiopäiväraha/kk	Korotettu ansiopäiväraha/kk
2 000 €	1 261 €	1 380 €
2 500 €	1 476 €	1 644 €
3 000 €	1 692 €	1 907 €
3 500 €	1868 €	2 124 €
4 000 €	1 964 €	2 244 €
4 500 €	2 060 €	2 363 €

Työttömyyskassojen maksamaan ansiopäivärahan tulee tänä vuonna tasokorotus, jonka suuruus useimmilla ansiopäivärahan saajilla on 11 euroa kuukaudessa.

Työttömyysturvan taso nousee myös indeksikorotuksen johdosta. Korotus tehdään ensimmäistä kertaa vuoden 2015 jälkeen.

Katso Työttömyyskassojen Yhteisjärjestön laatima päivärahatalukko kokonaisuudessaan TYJ:n nettisivuilta.

www.tyj.fi > Ajankohtaista

Työttömyysputken ikäraja nousi

Vuodenvaihteessa voimaan tuli muutos työttömyysturvan lisäpäiväoikeuteen eli ns. työttömyys- tai eläkeputkeen. Ikärajan nousua vuonna 1961 ja sen jälkeen syntyneille voidaan maksaa ansiopäivärahaa 500 päivän enimmäisajan jälkeen eläkeikään asti heidän täytettyään 62 vuotta.

Muutos alkaa vaikuttaa vasta kahden vuoden kuluttua, jolloin

1961 syntyneet täyttävät 61 vuotta vuonna 2022.

Vuosina 1955–1956 syntyneiden lisäpäiviin oikeuttava ikäraja on ollut 60 vuotta ja vuosina 1957–1960 syntyneiden 61 vuotta.

Lisäpäivärahaa voi saada enintään sen kuukauden loppuun, jolloin täyttää 65 vuotta.

www.tyoelake.fi > Eläkkeet eri elämäntilanteissa

Tilaa muutosverokortti suoraan kassaan

Kun pyydät verottajalta muutosverokortin etuutta varten, ansiopäivärahastasi pidätetään vero sen eikä 25 prosentin mukaan. Kun vielä pyydät muutosverokortin sähköisesti toimitettuna suoraan työttömyyskassaan, sinun ei tarvitse toimittaa siitä itse kopiota kassalle.

Ilman etuutta varten myönnettyä muutosverokorttia kassa pidättää ansiopäivärahasta vähintään 25 prosenttia. Kassa käyttää silloin palkkaa varten annetun verokortin ennakonpidätysprosenttia ja korottaa sitä tarvittaessa 25 prosenttiin, jos prosentti on pienempi.

www.vero.fi > Verokortti ja veroilmoitus > Verokortti > Työttömyyspäiväraha

Esitys kassojen tehtävien laajentumisesta lausunnoilla

Pääosa TE-toimistojen nykyisistä työttömyysturva- ja vuorotteluvapaa-tehtävistä on tarkoitus siirtää työttömyyskassojen ja Kelan hoidettaviksi, koska ne myös maksavat työttömyysetuuden. Lakiesityksen mukaan ne ratkaisivat jatkossa muun

muassa sen peruskysymyksen, onko henkilö työtön ja onko hänellä oikeus saada työttömyysetuutta.

Kassojen tai Kelan ratkaistavaksi tulisi myös yrittäjyyden ja opiskelun vaikutus oikeuteen saada työttömyysturva.

”Yhden luokun periaatteeseen” nojaavan lakimuutoksen on tarkoitus tulla voimaan ensi vuoden huchtikuun alusta. Työ- ja elinkeinoministeriö on tammikuussa lähettänyt luonnoksen hallituksen esitysluonnoksesta lausuntokierrokselle.

Jos joudut työttömäksi tai lomautetuksi

Ilmoittaudu TE-toimistoon työnhakijaksi täyttämällä sähköinen ilmoittautumislomake osoitteessa www.te-palvelut.fi viimeistään ensimmäisenä työttömyyspäivänäsi. Oikeutesi työttömyysasetuksiin alkaa aikaisintaan ilmoittautumispäivästä lukien.

NÄIN HAET ANSIOPÄIVÄRAHA

Lähetä hakemus ja liitteet työttömyyskassan sähköisessä asiointipalvelussa. Löydät sen osoitteesta www.sahkoliitto.fi/tyottomyyskassa. Voit lähettää hakemuksen ja liitteet

myös postitse osoitteeseen Sähköalojen työttömyyskassa, PL 774, 33101 Tampere.

TARKASTA HAKEMUKSESI

JA SEN LIITTEET

Jotta hakemusten käsittely olisi mahdollisimman nopeaa, täytä hakemuksesi huolellisesti ja muista tarkistaa se ja liitteet.

LIITÄ HAKEMUKSEESI

SEURAAVAT DOKUMENTIT:

Palkkatodistus vähintään työttömyyttä edeltäneeltä 26 työssäoloviikolta. Todistuk-

ssa pitää näkyä ennakonpidätyksen alainen tulo sekä siihen sisältyvä lomarahaja korvaus.

Jäljennös irtisanomis- tai lomautusilmoituksesta.

Jäljennös työsopimuksesta.

Mikäli saat eläkettä, liitä mukaan myös:

Jäljennös eläkepääätöksestä.

Mikäli sinulla on sivutoimista yritystoimintaa, liitä mukaan:

Jäljennös viimeksi vahvistetusta verotuksestasi.

Mikäli olet ollut ennen työttömyyttä armeijassa tai opiskelemassa:

Opiskelutodistus tai todistus armeijasta.

VEROTUS

Työttömyyskassa saa verotiedot suoraan verottajalta aina vuoden alussa. Palkkaa varten annetun verokortin ennakonpidätysprosenttia korotetaan vähintään 25 prosent-

tiin ansiopäivärahaa maksettaessa.

Voit halutessasi tilata verottajalta muutosverokortin etuutta varten. Ansiopäivärahan ennakonpidätys tehdään silloin verokortin mukaisesti ilman prosentin korottamista.

TYÖSUOJELUN PERUSKURSSI 17.–21.2.2020 Oulu (Yleinen)

KURSSIN KOHDERYHMÄ

Kurssi on tarkoitettu työpaikoilla työsuojelutehtävissä toimiville edustajille sekä luottamusmiehille.

KURSSIN TAVOITE

Selvittää työsuojeluun liittyvät perustiedot ja perehtyä toimintaa ohjaaviin säädöksiin. Kurssilla tutustutaan työsuojeluorganisaatioon sekä työsuojeluhenkilöstön tehtäviin ja rooleihin. Kurssilla saadaan perustiedot myös työn ja terveyden vuorovaikutuksesta sekä työhön liittyvistä kuormitustekijöistä.

AVAINISÄLTÖJÄ OVAT

- työsuojelun peruskäsitteet, toiminta-alueet, tavoitteet ja työhyvinvoinnin merkitys
- työsuojelutehtävissä toimivien ihmisten tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet
- työsuojelua säätelevän lainsäädännön pääperiaatteet
- ennakoiva työsuojelutoiminta ja vaarojen arviointi
- tapaturma-ajattelu ja jälkivalvonta
- toimialakohtaiset yhteistoimintasopimukset
- työn ja työympäristön kuormitustekijät
- työsuojelutoiminnan kehittäminen

Työnantaja maksaa palkan/ansionmenetyskorvauksen (työehtosopimuksen mukaan) kurssin ajalta sekä ateriakorvauksen opistolle tai liitto maksaa kurssilaiselle opintostipendin. Liitto maksaa kurssimaksun, johon sisältyy majoitus (2 hh), opetus ja jaettava materiaali sekä matkakulut, vain mikäli niitä syntyy, julkisten kulkuneuvojen taksojen mukaan tai omaa autoa käytettäessä vain auton kuljettajalle 0,23 €/km.

Kurssihakemuslomakkeen löydät Sähköliiton kotisivuilta kohdasta "lomakkeet".

Lähetä hakemuslomake osoitteella: Sähköliitto, PL 747, 33101 Tampere

tai tarja.toppari@sahkoliitto.fi.

TYÖSUOJELUN PERUSKURSSI 23.–27.3.2020 Kiljavan opisto, Nurmijärvi

KURSSIN KOHDERYHMÄ

Kurssi on tarkoitettu työpaikoilla työsuojelutehtävissä toimiville edustajille sekä luottamusmiehille.

KURSSIN TAVOITE

Selvittää työsuojeluun liittyvät perustiedot ja perehtyä toimintaa ohjaaviin säädöksiin. Kurssilla tutustutaan työsuojeluorganisaatioon sekä työsuojeluhenkilöstön tehtäviin ja rooleihin. Kurssilla saadaan perustiedot myös työn ja terveyden vuorovaikutuksesta sekä työhön liittyvistä kuormitustekijöistä.

AVAINISÄLTÖJÄ OVAT

- työsuojelun peruskäsitteet, toiminta-alueet, tavoitteet ja työhyvinvoinnin merkitys
- työsuojelutehtävissä toimivien ihmisten tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet
- työsuojelua säätelevän lainsäädännön pääperiaatteet
- ennakoiva työsuojelutoiminta ja vaarojen arviointi
- tapaturma-ajattelu ja jälkivalvonta
- toimialakohtaiset yhteistoimintasopimukset
- työn ja työympäristön kuormitustekijät
- työsuojelutoiminnan kehittäminen

Työnantaja maksaa palkan/ansionmenetyskorvauksen (työehtosopimuksen mukaan) kurssin ajalta sekä ateriakorvauksen opistolle tai liitto maksaa kurssilaiselle opintostipendin. Liitto maksaa kurssimaksun, johon sisältyy majoitus (2 hh), opetus ja jaettava materiaali sekä matkakulut, vain mikäli niitä syntyy, julkisten kulkuneuvojen taksojen mukaan tai omaa autoa käytettäessä vain auton kuljettajalle 0,23 €/km.

Tarvittaessa voit majoittua jo sunnuntaista alkaen, siitä sinun tulee ilmoittaa etukäteen Kiljavan opistolle.

Kurssihakemuslomakkeen löydät Sähköliiton kotisivuilta kohdasta "lomakkeet".

Lähetä hakemuslomake osoitteella: Sähköliitto, PL 747, 33101 Tampere

tai tarja.toppari@sahkoliitto.fi.

LUOTTAMUSMIESTEN PERUSKURSSI 23.–27.3.2020 Kiljavan opisto, Nurmijärvi

KURSSIN KOHDERYHMÄ

Kurssi on tarkoitettu luottamusmiehille, varaluottamusmiehille, teollisuuden yhteyshenkilöille sekä ammattiosastojen puheenjohtajille. Kurssi soveltuu peruskoulutukseksi kaikille, joita kiinnostaa työnantajien ja työntekijöiden yhteistoiminnan parantaminen työntekijöiden oikeuksia kehittämällä.

KURSSIN TAVOITE

on aloittaa luottamusmiehen perustaitojen ja -tietojen oppiminen. Tavoitteena on myös, että tehtäväkokonaisuuden ymmärtäminen ja oikeuksien tiedostaminen auttavat selviytymistä työpaikalla.

AVAINISÄLTÖJÄ OVAT

- luottamusmiehen perustehtävät ja verkostot
- luottamusmieheksi kehittyminen
- luottamusmiehen oikeudet ja velvollisuudet
- työoikeuden perusteet
- työehtosopimuksen tulkinta ja liiton apu
- yhteistoimintamenettely
- vaikuttaminen ja neuvottelutoiminta
- luottamusmiehen ja jäsenistön luottamus
- ammattiyhdistysliikkeen toiminta ja tulevaisuus

Työnantaja maksaa palkan/ansionmenetyskorvauksen (työehtosopimuksen mukaan) kurssin ajalta sekä ateriakorvauksen opistolle, tai liitto maksaa kurssilaiselle opintostipendin. Liitto maksaa kurssimaksun, johon sisältyy majoitus (2 hh), opetus ja jaettava materiaali sekä matkakulut, vain mikäli niitä syntyy, julkisten kulkuneuvojen taksojen mukaan tai omaa autoa käytettäessä vain auton kuljettajalle 0,23 €/km.

Tarvittaessa voit majoittua jo sunnuntaista alkaen, siitä sinun tulee ilmoittaa etukäteen Kiljavan opistolle.

Kurssihakemuslomake löytyy Sähköliiton kotisivuilta, kohdasta "lomakkeet".

Lähetä hakemuslomake osoitteella: Sähköliitto, PL 747, 33101 Tampere

tai tarja.toppari@sahkoliitto.fi.

SÄHKÖLIITON NUORILLE SUUNNATTU TAPAHTUMA

LÄHDE SINÄKIN MUKAAN NUORILLE SÄHKÖLIITTOLAISILLE
TARKOITETTUUN NUORISOTAPAHTUMAAN!

Valtakunnallisessa tapahtumassa saat tietoa liiton ajankohtaisista kuulumisista ja toiminnasta kuten esimerkiksi työmarkkinatiedottamisesta. Asiapitoisten päivien lomassa vietämme aikaa myös rennosti yhdessä, tällä kertaa Ilves-HIFK jääkiekko-ottelussa.

VALTAKUNNALLINEN NUORISOTAPAHTUMA 7.–8.3.2020 Sokos Hotel Ilves, Tampere

hakuaika päättyy 21.2.2020

Ilmoittaudu mukaan hakuaikoja noudattaen tarja.toppari@sahkoliitto.fi tai 050 409 8469. Sähköliitto maksaa kurssin aikana majoituksen (2hh), ohjelmaan merkityt ruokailut ja aktiviteetit sekä matkakulut, mikäli niitä syntyy (kotipaikkaa lähinnä olevaan tapahtumaan alueellisissa). Matkakulut korvataan julkisten kulkuneuvojen taksojen mukaan tai oman auton käytöstä 0,23 €/km.

**Päivitämme TES-osapuolten hyväksymät
ay-koulutukset sopimusaloittain:**

LUOTTAMUSMIESTEN PERUSKURSSI 17.–21.2.2020, Oulu (Yleinen)

KURSSIN KOHDERYHMÄ

Kurssi on tarkoitettu luottamusmiehillä, varaluottamusmiehillä, teollisuuden yhteyshenkilöille sekä ammattiosastojen puheenjohtajille. Kurssi soveltuu peruskoulutukseksi kaikille, joita kiinnostaa työnantajien ja työntekijöiden yhteistoiminnan parantaminen työntekijöiden oikeuksia kehittämällä.

KURSSIN TAVOITE

on aloittaa luottamusmiehen perustaitojen ja -tietojen oppiminen. Tavoitteena on myös, että tehtäväkokonaisuuden ymmärtäminen ja oikeuksien tiedostaminen auttavat selviytymistä työpaikalla.

AVAINISÄLTÖJÄ OVAT

- luottamusmiehen perustehtävät ja verkostot
- luottamusmieheksi kehittyminen
- luottamusmiehen oikeudet ja velvollisuudet
- työoikeuden perusteet
- työehtosopimuksen tulkinta ja liiton apu
- yhteistoimintamenettely
- vaikuttaminen ja neuvottelutoiminta
- luottamusmiehen ja jäsenistön luottamus
- ammattiyhdistysliikkeen toiminta ja tulevaisuus

Työnantaja maksaa palkan/ansionmenetyskorvauksen (työehtosopimuksen mukaan) kurssin ajalta sekä ateriakorvauksen opistolle, tai liitto maksaa kurssilaiselle opintostipendin. Liitto maksaa kurssimaksun, johon sisältyy majoitus (2 hh), opetus ja jaettava materiaali sekä matkakulut, vain mikäli niitä syntyy, julkisten kulkuneuvojen taksojen mukaan tai omaa autoa käytettäessä vain auton kuljettajalle 0,23 €/km.

Kurssihakemuslomake löytyy Sähköliiton kotisivuilta, kohdasta "lomakkeet". Lähetä hakemuslomake osoitteella: Sähköliitto, PL 747, 33101 Tampere tai tarja.toppari@sahkoliitto.fi.

KILJAVAN OPISTON KURSSIT KEVÄÄLLÄ 2020

Sähköliitto on varannut paikkoja seuraavilta kevään yleisiltä kursseilta:

- Pääluottamusmiesten täydennyskurssi 4.–6.5.2020
- Puheenjohtaja- ja sihteerikurssi 4.–8.5.2020
- Työoikeuden peruskurssi 4.–8.5.2020
- Paikallinen sopiminen 11.–13.5.2020
- Tuottavuus ja hyvinvointi: luottamusmiesten täydennyskurssi 14.–15.5.2020

Löydät muut opiston järjestämät kurssit osoitteesta: www.kio.fi. Jäsenillämme on mahdollisuus osallistua myös muille opiston kurssikalenteriin merkityille yleisille kursseille.

Kurssille haetaan ay-liikkeen kurssihakemuslomakkeella, jonka saat esimerkiksi osoitteesta <https://www.sahkoliitto.fi/lomakkeet> (Kiljavan opiston kurssihakemuslomake). Palautettuasi hakemuksen liitto lähettää sen opistoon. Opisto lähettää sinulle kurssikutsun noin viikkoa ennen kurssin alkua.

Tiedustele osallistumismahdollisuutta koulutusasiantuntijalta 050 409 8469 tai tarja.toppari@sahkoliitto.fi. Häneltä voit myös tilata hakemuksen ja saada apua sen täyttämässä. Täytetyt hakemukset myös palautetaan koulutusasiantuntijalle.

SÄHKÖISTYS- JA SÄHKÖASENNUSALAN KURSSIT 2020

Nämä kurssit on tarkoitettu kaikille sähköistys- ja sähköasennusalan jäsenille. Henkilökohdainen tieto työehtosopimuksen määräyksistä antaa parhaat edellytykset hyvän edunvalvonnan hoitamiseen.

Tarkoituksena on ensin käydä tes-tutuksi kurssi, sen jälkeen urakkamääräykset ja viimeisenä urakkalaskentakurssi.

TYÖEHTOSOPIMUS TUTUKSI -KURSSI	URAKKAMÄÄRÄYKSET- KURSSI	URAKKALASKENTA- KURSSI
painottuu työehtosopimus- tekstien perusteelliseen käsitteeseen	painottuu urakatyömäärysten selvittämiseen ja kirkimiehen velvollisuuksien hallintaan	painottuu työehtosopimusten mukaisten urakattoiden laske- miseen
7.–8.2.2020 Sokos Hotel Lakeus Seinäjoki hakuaika päättyy 24.1.2020	7.–8.3.2020 Sokos Hotel Lakeus Seinäjoki hakuaika päättyy 21.2.2020	28.–29.3.2020 Sokos Hotel Lakeus Seinäjoki hakuaika päättyy 13.3.2020
13.–14.3.2020 Scandic Aviacongress Vantaa hakuaika päättyy 28.2.2020	4.–5.4.2020 Scandic Aviacongress Vantaa hakuaika päättyy 20.3.2020	26.–27.9.2020 Scandic Aviacongress Vantaa hakuaika päättyy 11.9.2020
18.–19.9.2020 Sokos Hotel Arina Oulu hakuaika päättyy 4.9.2020	3.–4.10.2020 Sokos Hotel Arina Oulu hakuaika päättyy 18.9.2020	31.10.–1.11.2020 Sokos Hotel Arina Oulu hakuaika päättyy 16.10.2020

SÄHKÖISTYS- JA SÄHKÖASENNUSALAN KÄRKIMIESKURSSI

12.9.2020 Sokos Hotel Torni Tampere. Hakuaika päättyy 28.8.2020.

ASPA-KOULUTUS

21.3.2020 Sokos Hotel Vantaa Vantaa. Hakuaika päättyy 6.3.2020.

NUORILLE TARKOITETTU SÄHKÖISTYS- JA SÄHKÖASENNUSALAN URAKKALASKENTAKURSSI

15.–16.2.2020
Sokos Hotel Iives Tampere
Hakuaika päättyy 31.1.2020

3.–4.10.2020
Sokos Hotel Vantaa Vantaa
Hakuaika päättyy 18.9.2020

Ilmoittaudu mukaan kursseille hakuaikojan noudattaen tarja.toppari@sahkoliitto.fi tai 050 409 8469.

Sähköliitto maksaa kurssin aikana majoituksen (2hh), ohjelmaan merkityt ruokailut sekä matkakulut, mikäli niitä syntyy, kotipaikkaa lähinnä olevalle kurssipaikalle. Matkakulut korvataan julkisten kulkuneuvojen taksojen mukaan tai oman auton käytöstä 0,23 €/km.

Metsäteollisuuden sähkönkäyttö vähentynyt Suomessa yli ydinvoimalan tuotannon verran – 40 paperikonetta suljettu

Metsäteollisuuden sähkön kulutus on laskenut rajusti paperikoneiden alasajon myötä.

Metsäteollisuus käytti viime vuonna Energiateollisuus ry:n tilastoinnin mukaan Suomessa sähköä 19 terawattituntia, kun ennätysvuonna 2006 määrä oli yli 28 TWh.

Vähennys on selvästi enemmän kuin Loviisan ydinvoimalan vuosituotanto, joka on noin kahdeksan TWh.

Metsäteollisuuden osuus oli vielä 2000-luvun alussa kolmannes koko Suomen sähkön kulu-
tuksesta. Viime vuonna osuus oli enää 22 prosenttia. Suomessa kului sähköä viime vuonna 86 TWh.

Suomessa on suljettu 2000-luvulla 40 paperikonetta. Tänä vuonna määrä kasvaa taas vähintään yhdellä. Stora Enso sulkee Oulun-tehtaaltaan yhden paperikoneen vuoden loppuun mennessä. ■

LÄHETÄ OSASTOILMOITUS NETTILOMAKKEELLA!

Osastoaktiivit huomio! Osastot toimivat -ilmoituksia pääsee lähettämään sähköisellä lomakkeella. Löydät lomakkeen osoitteesta www.sahkoliitto.fi/ammattiosastot/ilmoita-tapahtumasta.

Valitse ensin lomakkeen alusvetovalikosta oma osastosi, kirjoita sitten ilmoituksesi teksti ja jätä vielä yhteystietosi niille varattuihin kenttiin. Paina lopuksi Lähetä-painiketta. Saat kuittauksen osastoilmoituksen lähettämisestä.

Päivitämme saapuneet ilmoitukset nettisivujemme Osastot toimivat -osioon ja julkaisemme ne Vasama-lehdessä. Osastoilmoitukset ovat nettisivuilla osoitteessa www.sahkoliitto.fi/ammattiosastot/osastot-toimivat

011 Tampereen Seudun

Sähköalantöntekijät ry

Veteraanijaosto kokoontuu ma 17.2. klo 14 osaston toimistolla, Näsilinnankatu 33 b A. Portin tunnusluku 3390.

018 Hämeenlinnan

Sähkötyöntekijät ry

Pilkkikilpailu ja ulkoilupäivä la 7.3. klo 9–13 Tervaniemen kodalla. Koontuminen ja ilmoittautuminen pilkkikilpailuun klo 8.30, kilpailuaika klo 9–13. Joukkuekilpailu 3-henkisiin joukkuein, myös yksilökilpailu. Kerää porukka työpaikaltasi, tulkaa kisaamaan ja kirjauttakaa joukkueenne nimi kiertopalkintoon! Tapahtuman jälkeen jälkipelit, pikkusuolaista ja palkintojenjako. Tapahtuman lisätiedot: www.sahko018.fi

Varaa Himoksen loma-asunto www.sahko018.fi-sivuilta! Viikon 27 varaus arvotaan 6.4.

Sähköliiton jäsenristeily la–su 25.–26.4. Silja Euroopalla. Osasto tukee jäsenten sunnuntairuokailuiden kustannuksia laivalla. Ilmoittaudu tuen (40 €) hakijaksi 12.4. mennessä www.sahko018.fi-sivuilta. Tuen kuitaus tapahtuu risteilyllä Ocean Clubin sisääntulolla 25.4. klo 18–18.30.

Ulkoilu-, peli- ja saunailta pe 8.5. klo 17 Vanajan Parvella. Tule yksin tai ota työporukka mukaan, valitse, mitä haluat! Tarjolla, ruokaa, juomaa, sauna, palju, kattoterassi, leikkimielinen kaupunkisuunnistus sekä kortti- ja lautapelejä että hienoa jääkiekkotunnelmaa ison screenin äärellä! Screeniltä Suomi-Yhdysvallat klo 17.15 alkaen. Leikkimielisen kaupunkisuunnistukseen lähtö klo 17–18. Ilmoittautumiset tarjoiluiden riittävyyden takaamiseksi 30.4. mennessä.

Varaa Himoksen loma-asunto www.sahko018.fi-sivuilta! Viikon 37 varaus arvotaan 15.4.

Matka MotoGP-kilpailuun Kymi-ringille liittiin su 12.7. Matka taittuu miellyttävästi linja-autolla. Perillä sinua odottaa ainutkertainen tilaisuus seurata Suomen ensimmäistä MotoGP-sarjan osakilpailua. Tapahtuma on avec. Matkan hinta on 30 €/jäsen ja 60 €/avec. Mukaan mahtuu 20 nopeinta. Ilmoita ilmoittautumisen yhteydessä myös, mikäli alle 18-v. lapsia olisi tulossa mukaan linja-auton istumapaikkojen varaamiseksi. Ilmoittautumisen jälkeen saat omavastuun maksuohjeet. Linja-auton alustava lähtö klo 10 Wetterhoff, Hämeenlinna. Paluu kyyti n. 30 minuuttia viimeisen kilpailun päättymisen jälkeen. Linja-auton lopullinen reitti ja aikataulu julkaistaan noin kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. HUOM! Alle 18-v. lapset pääsevät linja-autoon ilmaiseksi. Lastenlippu 7–17-vuotiaille maksaa 30,50 € tapahtuman lipunmyyjillä. Osta lippu myös lapsellesi ja matkusta yhdessä hänen kanssaan! Alle 7-vuotiaat pääsevät ilmaiseksi alueelle aikuisen seurassa. Max. 3 lasta per aikuinen. Valmistauduthan to-

distamaan lapsen iän tarvittaessa. Tapahtuman lisätiedot ja ilmoittautumiset 26.6. mennessä www.sahko018.fi-sivuilta.

029 Kouvolan

Sähkötyöntekijäin Osasto ry

Osasto järjestää paikallisen koulutuksen, ASPA-kurssin la 15.2. klo 9– Ravintola Nevillen Kammarissa. Kurssilla opetellaan urakkalaskentaohjelma ASPAN käyttöä. Kurssille osallistujalla tulee olla mukana oma tietokone ja ASPA-urakkalaskentaohjelma asennettuna. Kurssilla ei opetella urakkalaskennan perusteita tai urakkamääräyksiä, vaan niiden tulisi olla hallussa ennen kurssille osallistumista. Osasto tarjoaa kurssilaisille lounaan lisäksi kahvit kurssin alussa ja päivän päätteeksi. Kouluttaja tulee Sähköliitosta. Ilmoittautuminen päättyy ma 10.2. Ilmoittautumiset osaston nettisivuilla kouvolansahkotyontekijat.sahkoliitto.fi/koulutus tai sähköpostilla kouvolansahkotyontekijat@gmail.com.

036 Kuopion Sähköalantöntekijät ry

Osasto järjestää seuraavat kurssit Kuopiossa: 1) Urakkamääräysperusteet la 14.3. klo 9–16, 2) Urakkalaskenta la 4.4. klo 9–16. Paikkana Original Sokos Hotel Puijonsarvi, Minna Canthin katu 16, 70100

Kuopio. Kouluttajana Sähköliiton työehtosiantuntija Mika Sarja. Kurssit avoimia myös lähialueen muiden osastojen jäsenille. Lisätiedot ja ilmoittautuminen viimeistään 2.3. osoitteeseen erare2015@gmail.com, puh. 050 544 0113. Tervetuloa!

100 Järvenpään

Sähköalantöntekijät ry

Kevätkokous to 2.4.2020 klo 18.30 Järvenpään kirjastossa Tynni Tuulio-kabinetissa. Käsitellään sääntöjen määrämät asiat. Kahvitarjoilu.

106 Savon Sähköalantöntekijät ry

Osaston jäsenristeily 22 h Tallinaan 7.–8.3. Sitovat ilmoittautumiset 6.2. mennessä Eero Vehkaperälle p. 044 723 7318 tai eero.vehkaper@outlook.com.

144 Varkauden Seudun

Aseennussähkömiehet ry

Sitovat ilmoittautumiset Sähköliiton huhtikuun jäsenristeilylle numeroon 040 757 7256. Osasto osallistuu osittain kustannuksiin!

165 Päijänteen

Sähköalantöntekijät ry

Sääntömääräinen kevätkokous to 5.3.2020 klo 18 Ravintola Uotisissa Sysmässä. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Tervetuloa! – Hallitus

KEHITETÄÄN LIITTOA JUURI NYT, EI VASTA HUOMENNA!

Nyt. Viimeistään nyt, on herättävä, sillä housut tippuu, hevonen jättää. Me jääme kyydistä, jollemme kehitä toiminteamme, kehitä liittoamme sisältä päin!

On muutama asia, joka vaatii viilausta. Jäsenkato on se mikä eniten painaa mieltä. Ei itse se asia, vaan se ettei sen eteen tehdä tarpeeksi. Hyvällä sitkeällä tekemisellä, voimme kääntää tappion voitolle. Joskus tarvitaan myös onnea, mutta sitä ei voi työllään ostaa.

Minulle on sanottu: "Yritin liittyä liittoon, mutta se oli niin hankalaa, että luovuin asiasta." Tämä kohta vaatii kohentamista, tätä paikkaa on mietittävä järkevaksi, jäsen edellä, malliksi.

Kosketus "tulokkaaseen" on hoidettava henkilökohtaisella tasolla. Puheyhteys on toimiva yhteydenpito muoto. Tekstiviesti tai sähköposti on tunteeton, kylmä ja kolkko, vailla kasvoja, eikä toimi.

Meidän on kerrottava asiat sellaisena, kuin ne ovat, edut ja myös haitat, jos niitä on. Sähköliittoon on tulijoita, jos osaamme oikein hoitaa yhteyttä jäseniimme. Tehdä työtä, heidän edukseen, siten saamme mainosarvoa, sitä kaikkein parasta.

Tästä seuraa parhaassa tapauksessa nostetta. Tämä imu toimii joukkohengen luojana, ja meillä on liitossa, sisällä päin, hyvä olla.

Me emme saa linnoitautua bunkereihimme, suojaan vaaroilta ja vastuulta. Se, että meihin voi ottaa yhteyttä murheessa ja ahdistuksessa. Meidän kuuluu olla apuna paikassa kuin paikassa.

Toinen tärkeä uudistus, mikä meidän on opittava, on ketteryys. Kyky reagoida nopeasti tilanteisiin. Tiedon ja toiminnan on kuljettava käsikkäin, eli toiminta heti tiedon tultua. Toiminta-aktiivisuus on rasvattava herkkäksi. Tähän sopii vertaus pilkkionkijasta; tuloksen varmistaa herkkä, nopea toiminta.

Tieto asioista on mentävä nopeasti kentältä liiton hermokeskukseen.

Tässä kohdin havaitsen ongelman: Hermokeskuksessa, eli liittoviskaalilla on paljon työtä, eikä sinne saapunut viesti mene aina heti perille asti. Tälle ahkeralle uurastajalle on saatava apua, käsipareja avuksi toiminnassa.

Monipuolisemman avun saavuttamiseksi meidän on valittava alueet, joihin touhuamme tukihenkilön. Lahti, Joensuu, Kuopio, Jyväskylä, Vaasa.

Noin malliksi, ainakin.

Alueoimisto on se yksikkö, joka auttaa työtaakan keventämisessä. Luottamusmiesten, työhuonekuntien avustajana, sekä monen, monen muun eteen tulevan tehtävän sujuvassa hoitamisessa. Hän on sellainen henkilö, jolla ei ole sillä hetkellä työmaan vetovastuuta harteillaan. Tämä on, se henkilö, joka on heti valmis toimintaan. Tämä tyyppi eli kylän vanhin, on lähellä toimiva yhteyshenkilö. Avustaja, joka tukee "häädässä ja puutteessa olevia". Hän ei ole etäinen ja aristeltava tyyppi, kuten joku liiton toimihenkilö.

Tämä asia on kuuma, ja sellaisena pysyköön. Siihen pitää satsata, tovi miettiä, ja sitten mahdollisuutta alueoimistoksi on tarjottava useammalle paikkakunnalle. Riittävän suureen työkeskittymään, siellä aktiivisuus palkitaan.

Me olemme Sähköliitto ja edustamme sitä. Samalla kun myymme itseämme TES-pöydässä, me myymme edustamaamme järjestöä ja sen luomaa järjestelmää. Olen vakuuttunut siitä, että meidän järjestelmämme on kohta toimiva ja luotettava ratkaisu.

Yhteistyötä työnantajan kanssa tulisi kehittää. Siellä on tutki-

matonta sarkaa pitkäksi aikaa. Monesta asiasta voidaan keskustella yhdessä. Tällä toiminnalla voidaan silotella niitä rypyjä, joita eduntavoittelukamppailuissa syntyy.

Tätä keskustelua voi "kyläpäällikkö" aloitella. Firmojen ja työpaikan edustajia jututtamalla voi avata keskustelua. Jutustella ihan mistä vaan, siten avataan niitä lukkoja, joita on ja tulee aina olemaan, mutta ne ovat pehmeämpiä, kun niistä keskustellaan. Pääsemme lähemmäs toisiimme, ja parhaassa tapauksessa meistä tulee joukkue, jonka sisällä ei ole pahkuroita, jotka haittaisivat yhteispeliä.

Tässä yhteispelissä on sääntöjä, jotka erottavat meidät toisistamme. Nämä säännöt me neuvottelemme selviksi TES-pöydässä, seuraavan kerran nyt tänä keväänä. Toivon neuvottelijoille myönteisiä tuulia ja selkeätä mieltä. Sitä tarvitsemme, sillä nyt käytävät neuvottelut ovat etukäteen kuulosteltuna hankalat.

Tiedän, että neuvottelijat tuntevat toisensa hyvin, ja yhteistyö heidän välillään on ratkaisevaa. Päätetään seuraavasta TES-määräajasta. Päätetään yhteispelistä, ja säännöistä, joita meidän kaikkien on syytä noudat-

taa. Meidän on se parempi tehdä, jos olemme neuvottelijoiden aikaansaamaan lopputulokseen tyytyväisiä. Aina neuvottelutulos on kompromissi. Tämän sopimuksen lopputuloksen määrää se, mikä on sopimusta tehdessä oleva liikkumavara.

Sitten kun pääsemme lopputulokseen, yhteistyömme alkaa. Ensin opiskelemme, mitä on kasaan saatu, ja seuraavaksi alamme toteuttaa sitä ja sen suomaa liikkumavaraa taas työssämme. Keskustelu osapuolien kesken alkaa ja yhteistyömme työnantajan ja työntekijän välillä jatkuu.

Uskon ja toivon, niin nykypäivänä kuin tulevaisuudessakin. Voi kysyä, että miksi? Vastaan siihen, että kumpikin tarvitsee toistaan. Meidän on parempi olla kumpaisenkin, jos keskustelemme asioista ja toteutamme asiamme yhteistyössä. Siten saavutamme enemmän, saamme aikaan yhteispelin, jonka tuloksena molempien on hyvä olla. Tänä ja huomenna. Keskustelkaamme ja aloitakaamme muutos juuri nyt, ei vasta huomenna!

Jyrki Tapper, Jyväskylä osasto O26

SÄHKÖLIITTO
Enemmän voimaa yhdessä

EDUSTAJISTON KEVÄTKOKOUS

Aika lauantai 9.5.2020

Paikka Original Sokos Hotel Ilves, Tampere

Sähköalojen ammattiliiton sääntöjen 8 §:n 16. kohdan mukaan edustajiston kevätkokouksesta on annettava edustajiston jäsenille kirjallinen ennakoilmoitus viimeistään neljä kuukautta ennen kokousta.

Hallitus on kokouksessaan 12. 12.2019 päättänyt kutsua edustajiston kevätkokouksen koolle

toukokuun 9. päivinä 2020.

Käsitteltävät asiat

Liiton sääntöjen 8 §:n 17. kohdan mukaan asioista, jotka halutaan edustajiston kevätkokouksen käsiteltäviksi, on tehtävä esitys hallitukselle viimeistään kaksi kuukautta ennen kokousta.

Edustajiston kokouksessa käsiteltäväksi tarkoitetut asiat on kirjallisina osoitettava hallitukselle ja toimitettava liiton toimistoon viimeistään 8.3.2020.

Ammattiyhdistysterveisin

Sähköalojen ammattiliitto ry
Hallitus

Sauli Väntti
puheenjohtaja

Hannu Luukkonen
varapuheenjohtaja

Heikoimmista huolehtiminen on yhteinen tehtävä

Suomen suurin eläkeläisjärjestö Eläkeliiitto täyttää 50 vuotta. Liiton perustamiskokous pidettiin helmikuussa 1970. Eläkeliiitto syntyi halusta toimia eläkeläisten taloudellisen aseman kohentamiseksi sekä ikäihmisten itsetunnon ja ihmisarvon vahvistamiseksi. Yhä edelleen liitto puolustaa eläkeläisten oikeuksia ja rakentaa ikäystävällistä Suomea.

Puoli vuosisataa perustamisensa jälkeen Eläkeliiitto on kasvanut eläkeläisten etujärjestöksi, jonka ääni kuuluu ja sitä myös arvostetaan. Liittoon kuuluu 20 piiriä ja niihin 400 yhdistystä ja noin 125 000 jäsentä ympäri maata. Piirit ja yhdistykset juhlistivat Eläkeliihtoa lukuisin tapahtumin pitkin vuotta.

– Yhdistysten aktiivisen harrastustoiminnan lisäksi meille on tärkeää huolehtia heikoimmista: niistä, jotka eivät enää itse jaksaisi tai pysty osallistumaan harrastuksiin tai muuhun toimintaan, Eläkeliiiton puheenjohtaja **Raimo Ikonen** kertoo.

Eläkeliiitto rakentaa ikäystävällistä Suomea juhluvuoden teemalla "sukupolvien ketjussa". Eläkeliiiton yhdistyksiä on haastettu siirtämään osaamistaan nuoremmille polville: Taito perinnöksi on Eläkeliiiton 50-vuotisjuhluvuoden yhteistyökampanja koulujen ja päiväkotien kanssa.

Juhlavuoden kunniaksi liitto haastaa jäsenensä myös ilmastonmuutoksen torjuntaan luontoliikunnallisen metsänistutushaasteen muodossa.

– Puuntaimien istutus symbolisoi upealla tavalla myös juhluvuotemme teemaa "sukupolvien ketjussa". Mikä voisi olla arvokkaampi lahja seuraaville sukupolville kuin mahdollisimman hyvinvoiva luonto, Ikonen toteaa.

Juhlavuoden valtakunnallista pääjuhlaa vietetään 26. helmikuuta. Juhlaa voi seurata myös suoratoistona verkossa, linkki tulee juhlapäivän aamuna Eläkeliiiton verkkosivuille.

Eläkeliiitto on Suomen suurin ja puoluepoliittisesti sitoutumaton eläkeläisjärjestö.

Järjestö valvoo ikäihmisten etuja sekä tarjoaa palveluja ja yhdessäolon mahdollisuuksia. Eläkeliihtossa toimii noin 130 000 jäsentä, 20 piiriä ja 400 paikallisyhdistystä

VARIFRÅN KOMMER PÅSTÅENDET OM OLAGLIG STREJK OCH AVTALSOVILJA?

Under vår strejk har Teknolögiindustrin rf påstått att den är olaglig och krävt ett slut på den med hot om skadeersättning. Det är skäl att komma ihåg att Elektrikerförbundets medlemmar inte berörs av Industriförbundets och Teknolögiindustrin förpliktelse till arbetsfred enligt kollektivavtalet. Det sätt som vår strejk genomförs på är laglig, och strejken har meddelats till parterna inom den lagstadgade tiden.

Enligt det lagstadgade meddelandet till riksförlikningsmannen är syftet med vår strejk att trygga förbundets elbranschans ställning i industrins företag. I en västerländsk demokrati utgör strejkhänsyn en väsentlig del av rättsstaten. Med vår strejk strävar vi genom påtryckning efter att trygga våra medlemmars representation och ställning i Teknolögiindustrins medlemsföretag. Vår strävan är normal intressebevakning på arbetsmarknaden.

Elektrikerförbundets strejk strider inte mot god sed eller rättsordningen. "Allmän förpliktelse till arbetsfred" i arbetsgivarförbundets påståenden är ett konstgjort begrepp utan någon som helst laglig grund, eftersom Finlands lag inte känner till en sådan förpliktelse. Elektrikerförbundet och dess medlemmar strävar efter förhandlingsrätt på arbetsplatserna inom industrin, en av de främsta punkterna i de internationellt godkända fackföreningsrätigheterna.

I LOKALA AVTAL SKA ELEKTRIKERFÖRBUNDET VARA AVTALSPART

Flera av Teknolögiindustrins medlemsföretag som berörs av strejken skulle gärna avtala med Elektrikerförbundet om de elbranschans ställning och representation så att man kunde återgå till vardagen på arbetsplatserna och fortsätta arbetet. Vad är det då som bromsar företagets

avtalsvilja? Det är svårt att undgå tanken att företagen förbjudits att ingå avtal direkt med Elektrikerförbundet och att avtalsmotståndarna annars skulle vålla dem förtret.

Elektrikerförbundet och dess medlemmar kräver en hållbar lösning på tvisten. I lokala avtal ska Elektrikerförbundet stå som avtalspart och representera sina medlemmar. Tvisten handlar om att Elektrikerförbundet och dess medlemmar kräver en egen representant i Teknolögiindustrins medlemsföretag. Teknolögiindustrin och Industriförbundet anser att kravet är juridiskt omöjligt.

Det är meningslöst av Teknolögiindustrin att påstå att ett avtal mellan parterna skulle strida mot förbudet mot parallella avtal. I boken om tjänste- och arbetsavtalsrätt skriven av den på arbetsmarknaden högt uppskattade f.d. presidenten för arbetsdomstolen **Jorma Saloheimo** konstateras att avtalsparterna sinsemellan

kan ingå ett avtal, som inte är ett kollektivavtal, om avtalsparternas syfte inte varit att skriva ett sådant.

DET HÖR INTE TILL FACKFÖRENINGSRÖRELSEN ATT BRYTA EN ANNANS STREJK

Elektrikerförbundet beklagar att Industriförbundet och Teknolögiindustrin tillsammans gått in för att bryta Elektrikerförbundets lagliga strejk riktad till Teknolögiindustrin rf:s medlemsföretag. På enskilda arbetsplatser har det förekommit försök att ingripa i Elektrikerförbundsmedlemmarnas lagliga strejkrätt med hot och skrämseltaktik. Det har förekommit antydningar om externalisering eller avslutning av verksamheter samt uppsägningar.

Företag har uppmanats att ingå lokala avtal med Industriförbundets huvudförtraendemen om Elektrikerförbundsmedlemmarnas representation och ställning. Ur Elektrikerförbundets och

medlemmarnas synvinkel är en del av avtalen fullständiga floppar som inte förmår avsluta strejken. Arbetsgivaren kan förväntas att fräckt försöka bryta strejken. Men hör ett sådant beteende till fackföreningsrörelsens principer? Verkligen inte.

Även andra förbund har haft svårigheter med att få kollektivavtalslösningar till stånd under den pågående arbetsmarknadsrundan. Pappersförbundet och Industriförbundet har meddelat om två veckors arbetsnedläggelser i slutet av januari. De berör pappersindustrin, den mekaniska skogsindustrin och kemiindustrin. Elektrikerförbundets medlemmar i pappers- och trämassaindustrin, mekaniska skogsindustrin samt gummi- och kemiindustrin deltar i strejkerna i form av stödstrejker.

Jag önskar er en trevlig fortsättning på vintern!

Hannu Luukkonen
Vice ordförande

Käyntiosoite: Aleksanterinkatu 15, 33100 Tampere
Toimisto on avoinna arkisin kello 9.00–15.00.

Postiosoite: PL 747, 33101 TAMPERE

Faksi: 03 252 0210

Järjestämis- ja järjestötyö: puh. 03 252 0600

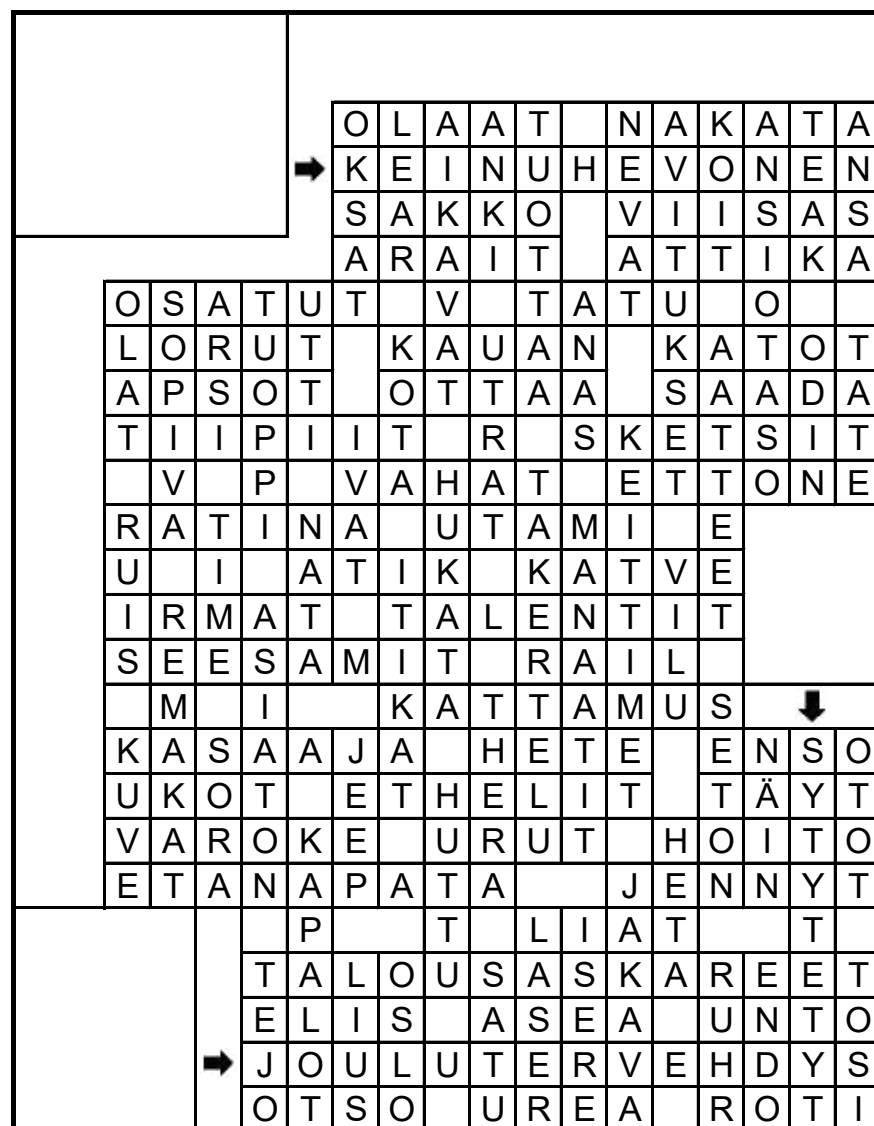
Työsuhde- ja työehtosopimusasiat:
puh. 03 252 0700, edunvalvonta@sahkoliitto.fi

Jäsenrekisteri ja jäsenpalvelut:
puh. 03 252 0400, jasierekisteri@sahkoliitto.fi

Työnantajatilijykset:
puh. 03 252 0500, tyonantajatilijykset@sahkoliitto.fi

Asiakaspalvelusarjoihin perustuvat numerot ovat avoinna arkisin kello 9.00–15.00, jäsenrekisteri ma, ke, pe 9–15, ti, to suljettu.

Ristikon ratkaisu

Jouluristikon oikein ratkaisseiden kesken arvotun yllätyspalkinnon voitti **Juhani Väänänen** Mikkelistä. Onnittelut voittajalle!

Lähde sinäkin mukaan!

Palkansaajilla on ammattiliitot tukenaan.

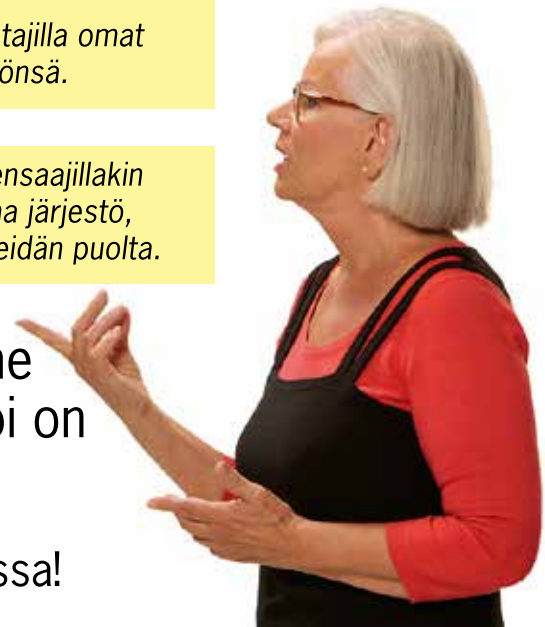
Ja maanviljelijöilläkin omansa.

Ja työnantajilla omat etujärjestönsä.

Siksi eläkkeensaajillakin on oltava oma järjestö, joka pitää meidän puolta.

Mitä suurempi on liittomme jäsenmäärä, sen suurempi on äänemme painoarvo.

 Tykkää meistä Facebookissa!

www.elakkeensaajat.fi

Täyttä elämää – hyvässä seurassa!

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Pensionstagarnas Centralförbund PCF rf

Haapaniemenkatu 14., 2. krs. 00530 Helsinki. Soita meille niin kerromme lisää, puh. **09 6126 840**

Sähkötarvikkeet Finnparttiaalta

Käytä hyödyksi valttejamme:

edulliset hinnat
suuret varastomäärät
nopeat ja varmat toimitukset

Verkkokauppa www.finnparttia.fi

Noutohalli Joutnantie 76, 25500 Perniö

Puh 02 72 72 00, myynti@finnparttia.fi

petri.koskinen@finnparttia.fi

sähkö & valo
tele av

Jyväskylän Paviljonki 5.–7.2.2020

ALAN MERKITTÄVIN AMMATTILAISTAPAHTUMA

Tapaa asiakkaat ja yhteistyökumppanit,
löydä uusimmat tuotteet ja päivitä osaamisesi.

MESSUT AVOINNA

Ke 5.2. klo 10-17

To 6.2. klo 10-17

Pe 7.2. klo 10-16

Jyväskylän

MESSUT

Rekisteröidy ennakkoon!

www.sahkomessut.fi

AirRacer

 Sievi